

Biblioteka Jagiellońska.

N° 6046

IV

6046

№ 6046

9 to 900

1901. III. 169.

ad Pauha

A hot

Kopia.

1.
Zdanie sprawy od niżej podpisanego z badania
solnych rozporządzonych fabryk, oraz wznowienia i odra-
tái się mogących robot, Prześwietnej Komisji Skar-
bu koronnego dnia 12. Miesiaca Czerwiec 1788 roku
wzryzione.

W ten czas podległy rzemieślnicemu
wtadaniu cziye stopyz Szogou, kiedy
myśli i cziyny urzędujących do uszere-
glivienia powszechności są tworzone,
a sama wyiszczeń xdoje się na ten czas
tylko przetrnawozną do dzielniejszego
wspólnej ojedynnie sturzenia.

Losem dla mnie względnym, jix to
raz drugi odbieram szawony dar za-
ufania ze mną tu posiadających, i jeżeli
w pierwszym taskawy wybor powinności
wtożony przytomną mi karosze cziynit;
to w drugim, jeku ludu, zubożenia kra-
ju, samokupstwa sąsiadów stawania
się ofiarą smutne widoki, cziyniaty
pilności, wzmocniaty czei dokładnego
zdania sprawy z obowiazkami mi po-
wierzonych.

Wies Bejsce.

1mo. Zjechatem naprzód do Bejsceń, w wo-
jewództwie Sandomirskim, powie-
cie Wislickim leżących, dóbi D. Leia San-
guszka Wrody Wotyńskiego dziedziectnych.
Niedaleko wsi widziatem na polu bia-
tosi mnoga, zagony okrywajęce, stonau
z kwasem w smaku urutem; zebranz
takowz ziemie pod liozba i shtadam.
Wypary wzmiankowane mity nadriejs
cziynity, gdy niejako sama natura oka-
zymata na wierzchu wewnetrnie bogat-
twa. Leoz gdy takowe solnych cziysii i
kwasów wychody niezawosze sol kuchen-
ną wskazuja, a saletra jednych dzie-
dziny okrywa, drugich miejsce ptaszkury-
zny innego rodzaju solą bywaja przy-
pywane, doświadczeniem i szerególnych
cziysii rozbiorem to dou szadkie dzieto
natury poruczylem. Zebrana stonau wrie-
miaz mieszana w wielosi funtow dwa,
kaidy uncji 12, w wody funtach czterech

rozpuszczona, filtrowana i nieco wypra-
rowana, w troistej warstwowanych
sposobem wyciu w kryształizujących się
warstwach okrzasta sól różną od kuchennej,
która od rymalackiej swego Glaubera zacho-
wata nazwisko, jestestwo swoje winna
w trykoliornemu kwasowi i potasowi mi-
neralnemu. Doświadczeń zbior pod li-
terą A. 4. troistego tugu, soli tobin $8\frac{1}{2}$
okrzata. Sól zaś jak i karidego tugu
mzata, pod literą II. III. i IV. składam.

Lekarskie doświadczenia wycięści
takowej w powietr środków do utrzymania
zdrowia ludzkiego przyjęty, a nastado-
waniem diet przyrodzenia stosowa-
niem składających ją części nieco wna-
szych aptekach, więcej za granicą, to
nazwiskiem soli Glaubera, to cudownie,
upewszchnioną zostata, a skutki jedne
co i Angielskiej doświadczone.

Gdyby zamiar podróży i umocnienia
mege był jedynie badania w karidym
rodzaju natury zapęd, dozwolibyśmy pio-
ru wystawić szerególną, w takowej obfi-
tości solnych części szerególny, i stojący
dość rzadkie w obcych nam krajach, a
szerególniej Syberji zdarzenia, Bejse
dziedziiny w pamiętnikach przyrodzenia
za godne uwagi i zastanowienia wysta-
witbyśmy; lecz jako to jest obce powołaniu
Prześwietnej Komisji i rlececiu mi da-
nemu, tak zwłaczam opisanie do czyn-
ności mi powietrzonych; to tylko nadmie-
niam, że fabryka tego umiotechnicznego
ptodu, dziedziowu przytek, a kilku lub
kilkunastu tyzisy złotych polskich wy-
chodowi pieniędzy za granicę, tamę kato-
rytaby.

Prostopadła Bejse Bochni posada, po-
dobne winnych kopalniach solnych ziemi
warstwy, zbieg wszelkich podobienstw i tytu-
katorgów w granicę gór karpackich iedlika
iedmiogrodzka, Notdawska i Notostarska
mie, przesmykiem Polskę portę, do Bochni
i Wieliczki idę, w którym jest Notdawskich
do Polski spadziostu, uwikana domiśnie
aż moze nieco na domyśle ugruntowana,
mappa Fichtela i uwagi w podziemnych

3.

detach Bochni czynione, do rozgłoszenia wie-
mi mnie zniewolity. Uprowadził takowe kopa-
nie przed kilkudziesięć laty Bejsu niegdyś
Dziedzie, Potocki Włoda kijowski, Hetman
W. Kor., jako ryda w ten czas przytomnego ze-
znanie pod literą B. i znaki kalarskiego do-
tu smiadetka. Bądź bojara naraxenia się
Królowi przestemu, którego częścią do chodów
składaty Wielickie, Bocheńskie i Ruskie
zupy, bądź niepernowi znalerienia, sączyte
tylko a nieukonczone zostawty dżieto.

Kaxatem dla poznania warstw ziemi
trzy doty wybiera, jako w planie pod lite-
rą C. widzieć można, zostawitem Wł. Bie-
ronskiego dość smiat tego strawnika, pne-
pisatem mu instrukcję pod literą A. S.
Zwider przestai się majguy, porzyc wmgtr-
nosci ziemi, da urnai stuszności lub nie-
czyinionych wniosków, których dobroci lub
mylnosci sam skutek okazai może.

Acz może niezapetnie gruntowna jest
nadrzeja znalerienia soli w Bejsach, opis
instrukcji dopetniajace, o posadzie miejsca,
spławności, lasach i drogosci drzewa
wywarie winieniem. Wista o pół mili,
Nida zaś o dwie mile dworistem korytem
wpada w Wistę; drzewa drożyna wielka,
bo oprócz lasów kotarskich, i to nieco
zniszczonech, widzieć tylko meina wokoliny
zarosłe i chrośty, do budowy a nawet do
znawnego opatu niesposobne.

Wies Solec do wtosci
Zborowa nalezaca.

(Dob. Nazwisko wsi Solec Wł. Strabi Tarnow-
skiego Starosty Sulejowskiego, na której
gruntach solne znajdujace wody i stone-
tęki, stala się ciekawego badania pom-
dem, kiedy i od kogo to imie było nadane.
Dziedzie nie wie; a gmin basnie, ciągłem
lat kilkudziesięć podane za prawdy,
wyrocznia, miernie, drwony katopione
w tych detach twierdzi. Dowody z pism
kosciołowi stuzguych objaśnić mnie nie
mogły, bo dawniej Arjanów nabozienstwu
ten dom oddany, a po wypędzeniu tych ro-
wierców, za panowania Jana Karimierka,
dopiero modlitwom katolików przekształcony
zostal. W tym jednak stu kilkudziesięciu
lat

lat ciągłe, Solca imie nie naruszenie zachowa-
nebyto. Cembrowiny abutoriate nataje, przez
które woda się stona szczy, okazyja dawniej
prawy ślady.

Nadanie wolności warzenia soli Zborow-
skiemu Wojewodzie Krakowskiemu, od Stefana
Batorego 1578 roku, w aktach metryki koron-
nej znajdują się pod literą D. za średniowiecznym
optaceniem skarbowi królewskiemu siedmiu
tyśięcy złotych polskich na rok, czyli summy
na teraźniejszą monetę, rachując każdy zło-
ty a flo: 6 gr. 20, złotych 46, 666 gr. 20,
a w roku 1579, pod literą E. odmówienie o-
ptacy rykatowej summy w oddaniu od ka-
żdej beczki po gr. 10, czyli f. 2, gr. 6, szel. 2,
i dla dokładniejszego rachunku Rachmi-
stra królewskiego ustanowienie, najpe-
wniej w miejscach pobliskich siedliska
Zborowskich skutkowanem było.

Dola niekwestna Zborowskich domu,
z których jeden będz górlinowii o dopet-
nienie prawa, będz karmy stat się ofiarą,
drugi wyrotany z kraju został tutajtem,
a skhodliwe dla intryaty królewskiej na-
pędy, pracy pamiątka porostata w aktach,
obfitu Wieliczki i Bochni, nieposkarżymata
potrzeby szukania; a odmiana oresta drie-
dziejem wprowadzając nierząd, zostawitarni-
szajowsky lajdy pniaki tylko strupieszate
na tych dziedzinach, oddalając ledwo
nie sposobnowii odnowienia dwóch wieków
ciągłem ratartych a w pamięci nawet
gminu już nieznanym wódno solnych kopalni.

Jeżeli zaś wspomniane przypisuje sku-
tkowane były, to rozumieiby można że
w głębi znajdują się muska obfitze solne
krynice, gdy nieznanym gradjerowania,
czyli odosobnienia, sol warzyli; a w ta-
kim jak jest teraz stosowi ze wódta
samego stopniu, wydatek przerywzaty
z zysku przychod. — Pięty rok mija, jak
te krynice od Ppa Ossowskiego kanonika
Krakowskiego badane, znajomemi czyli
bardziej odnowionemi zostały.

Dziedzie miejscowego M. Joachim
Hrabia Tarnowski uktad czynit z Baro-
nem Nordenflicht, pod literą F, na ten czas
mnie

w Medzianej Póse banyzym, którym ⁵nie
nie soli przedewszystkim usiłował. Leż to utwie-
nie stało się bezskutecznem.

Dwa doty o toku dwa od siebie będące
w posrod bagnisk, na planie pod literą 5.,
zawierają, w posrod mnogich selenitów abio-
ru, częścią solną wodę. Dobroci onej myste-
gołnienie dalszemu opisaniu porównania
wód słoności kostawuje. Wódę ze studni czy-
li źródła więzta, gradusów 2¹/₂ trzymają, i
pod literą V., sol z niej wywarzona pod
literą VI. składam.

Podatam pytanie moje pod N. 8^m M.
Strabi Sarnowskiemu, tak o natwiska i od-
krycia porzątku, jak obfitości lub nie lason.
Gła czego nie chciał dotychczas pracy przy-
tożyć, jakieby miał względem solnej wody
myśli, badając. Odpowiedzi jego pod lite-
rą H. składam. W tej szerególniej oświadcza,
iż propinacja zabespierzynny, matym pro-
centu od ryzku udzialem lub czynszem
konwertować się chce, gdyby bądź skarb,
bądź spoleczenstwo jakowe z nim umowę
chciało uczynić. — Driedziny te nie mają
lasu; kotawkowski M. Diczia Sangu-
szka i Stratkonskie M. Oziaronskiego
Kasztellana Wojnickiego, dosyć szaryte
aby drzewa znaczna, wielość dostawić
mogły. Brut oka na planie, okazuje od-
ległość Wisty i Nidy; a linja prostopadła
odmiennym kolorem wyrażona, okazuje
projekt utatwienia utatwienia sptawu
drzewa z Wistą a nawrotem soli.

3° tie. Injgę cembrowiny, gdzie solne wody
wytryskują, okazują dawna prace, a imie
stonego gruntu w aktach miejskich od da-
wnych czasów dowodzi, iż przewodkom naszym
te dary były znane które dziś odnawiamy.
Obrócićem naprzód zamiar mojej uwagi do
badania porzątków roboty, i prawa za któ-
rém spoleczenstwo rebrane wolność warze-
nia soli posiada. Wydatkiem Jego Królen-
skiej Mości dół zgłębiiony, w zamiarze sku-
pania soli kamienniej. Stone wody napetni-
ły dotle zakresy. M. Stabia Bęgst znany
z pomyslnych robot swoich w Saxonji, restany
od Najjasniejszego Pana, znalazł to miejsce
sposobne do fabryki soli warzenia, i otrzymał
reskrypt Jego Kr. Mui w roku 1783, dnia 11
miejscu Kwie-

6.
mieszkała kuzetnia pod literą J. którym ro-
bota we wszystkich dobrach królewskich i sto-
lennych, z uwolnieniem od Olbory, czyli dziesię-
tej części, dozwolona na lat dziesięć; o sześć mil-
wokolicy soli warzenia i węgla kamiennych
kopania innym wzbroniona, imieniem Kró-
lewskiej fabryki i protokcji zapewnieniem
wzrostu, zostata; i cały uktad potwierdzeniu
sejmowemu ponownym zostat. Spotecken-
stwo z zagranicznych rubrane, a dwóch Pola-
ków akcjami następnie pomniejszone, we
dwunastu skojarzenia się swego warun-
kach, 32 akcji utworzyło; z których 28 po
tysięcu czerwonych złotych wartości miało,
pożytek zaś na 32 akcji podzielonym zo-
stat. Każdej akcji na cztery części, kukse
nawrane, rozdział dozwolony. Większość
głosów akcjonistów w decyzji, a zastawanie
w kasie 50,000 złotych kasze pod rządem
Dyrektora generalnego, otrzymane. Dyrekto-
rem i rzędca ogólnym W. Hrabia Beyst
ustanowiony, i udzielenie władzy subalter-
nom, ludzi do roboty przyjmowanie, onych odda-
wanie, ptacy oznaczenie, a w nagrodę trudów
pożytek z czterech akcji niezapłaconych dla
niego i krwi następców prawem dziedzicznym
zapewniony, i inne otrzymane z poddaniem
się Sądowi Komisji Karbu Koronnego, u-
działane zostaty. — Reskrypt dnia drugiego
Marca, 1784 roku, pod literą K, upowaznit
ten uktad. — Nastąpiła dalej umowa z kon-
wentem Norbertanek Buskich dnia 30 Czerw-
ca 1784 roku, tak reskryptem Jego Królew-
skiej Mości jak władzy duchownej potwierdze-
niem, pod literą G, zmocnioną; mora której
na lat 40 towarzystwu gruntu ornego i taki
penny wymiar, i wolność propinacji kabe-
spiczone, a towarzystwo nieżyło obciążek na
Olbore, i okrysz z miejsca wyczonego 1000
złotych pols. na rok i tysięce garcy soli dawani,
wolność bicia roków, za każdy wagon prosto
gruntem klasztornym odetrany, złotych 4 sta-
ci, przyrzeczone. Po upłynieniu lat 40,
20,000 klasztorowi zapłacone, i w następnym
nowo 40^{tych} latach opłata i dawanie soli dwo-
u, i tak co 40 lat przychód klasztoru i sum-
my pomniejsza. — Podane te pisma Prześwie-
tnej Radzie, z Jej polecenia dnia 26 Lutego
1787 roku pod literą L. w akta departamentu
skarbowego wpisane zostaty, i oświadczenie sig-
dania

7.

Dania od Arcekrystowskiej pomocy używane.
Dzień stądnie i do nich zbiegające się źródła
dostawiają wodę stoną, która mocą pamp,
a te ruchem wiatraka, a w niebytności po-
wziemi ręką ludzką cieżnioną, spadają potek
ciemnie, ciężkie na dół części spuszcza. Z tego
pierwszego spadku nawrotem do góry wnie-
sioną podobnym pechem, coraz więcej odoso-
bioną części przez teź ciemnie spuszcza, a
do trzeciej i czwartej gradacji rynnami pod
ziemią idąc, równo gwałtowności sily pom-
py solne udrzaty w zagrody restaurują.
Jest to ta robota, w której rozumie selske-
lne rywniem płynnym w stadanie najcel-
niej się okazuje, dla przyrzeczn potnij wy-
mienię się miarych nie jest wysoko ratona,
i sama niskosc części w drugim gradacji
nawzie 10 toki od 15 wysokości w pierwszym
rótno, nie zdaje się części zadanego sku-
tku. Jednak jak oszczędne na oko dary
przyrodzenia obfitemi drzewami przemysłu
stają się, to krótkie wysterególnienie wagi
wó i wielości soli przeswiadora:

Woda w źródle ma stopni 2.
w pierwszej gradacji stopni — 4.
w 2giej gradacji stopni — 6.
w 3iej gradacji stopni — 8.
w 4tej gradacji stopni — 13.
w 5tej gradacji stopni — 19.
w 6tej gradacji stopni — 32.

Wody porządkiem odosobnienia wzięte
w 6^{ciu} gradacjach pod liczbą VII. VIII.
IX. X. XI. XII. XIII. przywziętem. To
odosobnienie jak w części winne eme
jest bestwo filtrowaniu, a pomur wiatru-
ni i stonecznemu ciepłu, tak wilgotna
pora, mniej sucha, więcej daje dobroci,
a tem samem wielość stopniów części org-
stek soli w wodzie jest odmienna, jako pro-
ste rzeczy objęcie i stasne moje doświadcze-
nie przekonują, ta zaś różność jest tak
mala jak w warzeniu mato karna.

Sposob takowy mierzenia jakości
wody, gdy natychmiast uspokoi ciekawości
nie może, przydatny obachunek odkryty
wielość soli do wody stoworany, że 20 funtów

każdej

Każdej gradacji wyciągnięta sol, następująca w
niezgodnia proporcja:

ze 20 funtów wody ze źródła wziętej, soli toń 7 $\frac{1}{2}$.	na odchoń 1 $\frac{1}{2}$.
ze 20 funtów wody z 1 ^{szą} gradacji	soli 9. — — — 3 $\frac{1}{2}$.
ze 20 funtów wody z 2 ^{szą} gradacji	soli 16 $\frac{1}{2}$. — — — 6.
ze 20 funtów wody z 3 ^{szą} gradacji, soli funt 1 — 2.	— — — 16 $\frac{1}{2}$.
ze 20 funtów wody z 4 ^{szą} gradacji, soli funt 1 — 11 $\frac{1}{2}$.	— — — 16.
ze 20 funtów wody z 5 ^{szą} gradacji, soli funtów 2 — 2 $\frac{3}{4}$.	— funt 1.
ze 20 funtów wody z 6 ^{szą} gradacji, soli funtów 4. — — —	funt 1 $\frac{1}{4}$.

Sole takowe z każdej gradacji osobno
wymiarzone, pod liczbą XIV. XV. XVI. XVII.
XVIII. XIX. XX. składam.

Porównanie okolicznych soli kryniaj,
okazuje się: ix:

z 20 funtów wody prosto ze źródła w Solcu, soli toń 7 $\frac{1}{2}$.
z 20 funtów wody prosto ze studni w Busku, soli toń 7 $\frac{1}{2}$.
z 20 funtów wody prosto ze strumyka w Dzierżanach, soli toń 5 $\frac{1}{4}$.

Chcąc badać gatunki dobrej soli, che-
micznemu rozbiorowi każdej po pół funta
oddatem; z którego jak wiele kwasu solnego
a mało części osobnych wyszło, to opisanie
rozbioru pod literą N. i kwasu pod liczbą
XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII.
okazuje; w tem zaś porównaniu jaka
jest dobra krajowej soli, Prześwietna Kom-
missja rzutem oka na iluś potrafi może.

Głębokości studni jest tokci 46 $\frac{1}{2}$, dru-
giej tokci 28. W tej dwie dziury z sećcalone,
115 i 200 tokci głębokie, równie stone wody
na wierzch wypychają; co nie tylko próba
okrycioną, ale samo prawidło rozgłędu o-
kazuje, iż cięższe części na dół opadają,
a lżejsze na wierzchu zostają. Chcąc zaś
przekonać się czyli wody są dostateczne
lub nie do większej roboty, ze studni 46 $\frac{1}{2}$
tokcia głębokiej przez 48 godzin nieustannie
dwoma wielkimi wodociągami wodę wycią-
gali ze źródła karatem; lecz na tym nowiej
okryć wyzerpanie niepodobniem, a wiele
jej wody dowiedł. Z daty mi się potrzeba
widzieć, przez jakie warstwy ziemi woda się
szczy, tych celniejszych zbiór pod literą N.
przytoczam. Większej uwagi wymagała
trudność dojścia, z których miejsc ciągną się
solne źródła, aby niejako po chodniczej
drogi swojej będą skazówka, albo do wielce
stonej

Stonij wody, albo do kamiennij soli, któ-
rej cząstki strumyk podziemny wycpa, do-
prowadzić mogły. Obrót wody nie mógł mieć
naukowy, bo ani porzątku ani prawdziwa
biegu źródła, uźródłowionych nie domiody pio-
ra, a podziemne opory cząstek, przeu-
rny pierwiastkowemu nurtoni spad i wy-
skok dają. Wartość wody i wyzignięta
sól domiody, że Taborowska czyli Solecka
woda ma stopniów dwa i pół, a Buska
dwa; Oweżarska zaś, aż bliższa Taboro-
wi, napetniona nietylko, nie okazuje róż-
nicy od Buskiej w wadze, a w wywarze-
niu daleko mniej kamienia. Istotnie
ten rzut myśli innych rozważa, idąc do
zdania sprawy z użyciem mi obciążką.

Stosownie do instrukcji mi dani, po-
datem moje rozdziałe J. P. Gen. upetno-
mowionemu pod N. 11, odpowiedzi jego
pod Libercz C. składam; a stosownie do
objaśnienia za czątkiem jak najściślej ba-
dai, wiele soli od porzątku surgo też spo-
teczniewo wywarzyło. Pracy roboty za-
pewnienie świadczy 6000 cetnarów;
ile z raportów i kupców raportów
do dyrekcji generalnych przytoczonych,
oraz bawnego badania dojeź mogliem,
400 składem cetnarów wywarzonych za-
świadczy mogli.

Ta mata wielu wywarzonej soli, data
mi powód badania gruntownego przytoczonym,
dla czego ta robota opóźniona została;
lecz proste rzeczy objeie okazuje, iż o-
prócz przytoczonym straty czasu, to na sprawa-
wienie ludzi, to na budowy wystawienie,
wód wydobywanie, cudzoziemcy nie chie-
li toczyć summy, gdy te innym fabrykom
w siedliskach własnych oddać mogli i ty-
ski mieć pewne, niżeli odległych nie w ślu-
kai w obywatelach kraju, gdy potwier-
dzenia Arceypospolitej przez dwa sejmy,
pomocy Pracy, a nawet partykularnych
obywateli przytoczenia się, oprócz dwóch
osob, nie widzieli.

Przytoczitem dalej do obrachunkowej
datków.

datków. Te dzielą się na dwa rodzaje i usta-
wne. Do pierwszego należą budowy, któ-
rych ogólny pod literą P. a gładziejauru
będziego i byle mającego szeregówne plany
pod literą Q. składam. Jak te są teraz mate-
to wymiar pierwszego długości tok. 72, wyso-
kości tok. 15; drugiego tok. — szerokości tok.
wysokości tok. 10 przekonywał. Im zaś wię-
kszy i wyższy gładiejaur, tem więcej jest
zbioru wody odosobnionej, i sposobności wy-
dania znacznie więcej soli mwywici. opusz-
czam opisanie jak i w powyższym fabry-
ki robie i udoskonalie należy, bo przyję-
cie układów ogólnych, uprzednie powinno
rozważanie mających się stawiać budowl-
planów. Drugi rodzaj wydatków dzieli się
na opłaty ludzkiem i oficjalistom, tych
opłat pod literą R. przytoczam, na utrzy-
manie budowli, reparacja, drzewo do marze-
nia, i inne potoczne mate wydatki. Chęci-
dojść wiele drzew na warzenie mychodki, na-
lać karatem w panew, 372 stop kubick-
nych obszerności mającej, wodę gładziejoma-
ną. Mate na skład wody 4 i 5 zagrody,
a w niebytności miejsca na 6^{ty} gładziej,
daly mi tylko wodę w panew, umiarkowaną
przemyszenie z niedostawieniem, 15 sto-
pniów. Odmierzyłem 6 sęni drzewa trzy
tokie wysokości i długości, jeden i trzy ćwier-
ci tokcia szerokości. Ciągłem 36 godzin
w proporcji wyparowanej wody sól zbierana;
mierzona, dala 2550 funtów; drzewa zaś
jeszcze zostało sęni 1 i 3 ćwierci; myślo
więc sęni 4¹/₂.

Drwiźna lasu w tych stronach, gdzie
sęni do fabryki dostawiony st. pols. 5 ko-
setuje, najpochlebniejszemu zdaje się niestety
nadrzeje. Lasy okoliczne do dóbr margrab-
stwa Pinxowskiego należą nieładnym
niezłozonemi będą. Ta uwaga rzutem oka
usprawiedliwia, szukaj albo wystawienia
drzewa wodę, albo w wydobyciu rzęgli kamien-
nych kate osparia.

Przebieg Nida, portage Chejński i Wisli-
cki powiat, drzewo nad brzegiem będące
dostawi. Prawa lat 1447, 1496, i 1598 wol-
nemu sptawieniu i niebytności przeszkod-
tej rzeki przetrwać. Była już tej rzeki
map-

11.
mappa przez J. Nasa zrobiona, lecz ze cini
głębokości, ani szerokości ładon nieaureratu,
nadto adz znajda doskonalszą pracujzkiego za-
wierzy pracy z rtasnej woli przejętej nie mo-
gtem, użytem wigi do takowego wymiaru
J. Miklera Pomocnika inżynieron artyl-
lerji koronnej; a do uwag niektórych zbio-
ru, oraz trymania dziennika, J. Wendre-
chonskiego Pisarka komory Opatowiec
umocnitem. Mapa w przedziatach sie-
sciupod litera S. bedaca, okazuje jakie
rzeka Nida i Stupica z nią łączą się
ma koryto, jaka liczbę stop głębokości w sobie
zawiera; co z adziadriiny pod wody porre,
Raport zaś Ur. Wendrechonskiego pod lite-
rą J. wozniu przedziatach, wystawia gły-
bokosc rzeki, wyskosc ładon, narwis kant-
sci poblizszych i rtasci cielon, gatunek grun-
ton, oraz nagły wylewón wody i Wisty i Nidy
oraz onych wtaiigatun, rózne zanotowane
uwagi, wiadomosci wtległosci lason, odle-
głosci tychre od Nidy z wyrażeniem onych
ceny i xdatnosci do budowy lub opatu,
wielosci młynon sluznych i bezsluznych,
jakon, grobel, oraz innych zauwad.

Adz opis prawa zniesione mieć chce
wszelkie młyny, gdy jednak nadziej statkon
widzenia wyziej. Winiar jest niepodobna, a
to dla miatkosci wody, dla nizkosc ładon,
drzewo przez sluzy przechodzie moze,
a tak i dziadriicon intrata nie upadnie,
i zamiar sprowadzenia drzewa wskutek
nyon zostanie.

Stupica, w porret rzek sptawnych nie
umieszczone, ma młynon 14, z których szesciu
nie dostaje sluz; inne 8 niewielkiego roz-
przesztrenienia zrobionych otworon potne-
bija. Za zaś rzeka nieco z zarosci swoich
ryczyszczona pierwiej byc musi, nizeli
drzewo wznajdniej wielosci sprowadzonym bedzie.

Wegle kamienne, moco rywiznych ogien
składajznych siebie cześci xastapi mogą
nie dostatek drzewa, znieuolity mnie do cie-
kawego onych badenia. Wydatem dyspozycy-
ejz J. Popielowi Pisarkowi komory kamien-
pod N. 12. onych szukania. Doniesienie mi
przez tego offiijalistę czynione pod litera U,
oraz

oraz węgle kamienne pod literą XXVIII, XXIX, XXX., oświadczenie w tej mierze właścicieli pod literą W. Składam. Lecz nie w zbyt odległej kopalni wzmiankowanych, kowal w przeważnie okazuje. Węgielolone i siarkowe części gdy w okolicach Buska się znajdują, wątpi nie można aby razem z olejem kłodnym stężone wydać nie miały tego produktu, którego szukać nie możemy.

Chcąc zaktualizować fabrykę jakową, trzeba o kowal i o produkt sprzedawć się mającego cenę pierwą wiedzieć. Teraz cetnar funtów 160 wyrobienie kosztuje zł. pol. 3 gr. 15. sprzedaje się po złotych 7 gr. 6 na miejscu. Wydatki na reparacje, i inne budowy, płace officialistom, droższą czynią robotę, a gdy prawie próbkę są czynione, zupełnie ob rachować wydatku nie można. Nadkierja taniego drzewa, węgle kamienne, płaca na wielką wyrobie się mającej soli oszczędna, zmniejszenia ceny można dowodki.

Do dnia 21 Marca Samborskiej soli cetnar funtów 160, flor. 8 gr. 1, a die 15 Maja zł. 13 gr. 10 $\frac{1}{4}$.

Soli Angielskiej fl. 7 gr. 9 szel. 1. Od dnia 15 Maja fl. 11 gr. 18.

Soli zaś Buskiej sprzedaje się cetnar po zł. 7 gr. 6.

Na zaapytanie moje czego by się zgodat J. Frabia Beyst od Bragdu, odpowiedź jego pod literą J. zawiera zgodanie wykazania summy 200,000 złotych pols., zapewnienie dostawiania ludzi i innych potrzebnych rzeczy, i odpowiedzi za umieszczonych przez siebie officialistom i majstron chce przyjęć obowiązek. Summe wzmiankowaną częściami obracać na zamiar ^{przeważny} (zapewnia). Uwiadomienie co mieżige składającym pieniądze udzielać i rachunki jasne podawać za bezpieczeństwa większej summy na budowach fabryki zapewnienie oświadcza. Dodania dla bezpieczeństwa fabryki kotłowny zgodat. Nadto pochlebja sobie, iż pierwsiastkowy wynalazek i summy znacznej wytworzenie, i jedna kryptej dla niego względu w zarzuceniu Taskawem Indygenatu.

Zgodatem nakoniec wiadomości, wiele i kto dotęj fabryki się przytoczył. Podany rejestr pod

podlitera 2. przytężam. Zawarta w nim sum-
ma 13 tysięcy R. R. nie była dowodami
usprawiedliwiona. Liczba rachunków ma
być okazywana przez W. Beyta, i umiar-
kowanie przykuwite umocniony imieniem
upetnomocniajzego oswiadcza.

Na Przesławitna Komisja kupetne
fabryki tej opisanie. Przyrodzenie użyte
sposobów nagrodzenia chci w części straty,
które z zaboru Wielicki i Boczni i podmy-
szenia samowładnego królewskiego. W nowy jest
Przodu bądź przytoczeniem się pieniądza,
bądź kachowaniem do towaru, a prze-
pisaniem dla kraju użytecznych warunków,
to tak konieczne dla narodu dxięto u-
doskonalić.

Wies Owczały.

4to. Miejsca posada między Buskiem i
Zborowem na planie pod literą 2. St., zda-
je się mieć ten sam solno-wodny ciek. Mu-
tem i ziemę przywalona krynica kryje
nie zawiera wody; stowosi jednak ma
stopni dwa, jak w wodzie pod literą XXI.
widzieć można. Sol z tej wody pod literą
XXXII. wyciągnięta składam. - Dotu stow-
go imie od dawnych czasów nadane, zna-
jomości właściwych części wody dowodzi.
Wies gminna należąca tu sol kamien-
na danieli, a następnie dla bojarini ka-
boru kasypana trzejdzi. Lasem te okolice
nie mają. Odpowiedz W. Popiela Stol-
nika Wielickiego dziedziaca tej wsi, pod
literą BB. na zapytanie moje pod 1775
zawiera, iż gósta kamiana, wsi się kon-
tentować, lub pozwolenia warzenia trze-
dni.

Wies Gumiennica.

5to. Miejsce to niedaleko Maleszowy, a
bliisko Strawniowa będzie, jako na
mappie pod literą CC. widzieć można, na-
leży prawem dziedziacznem do W. Drachi-
ma Strabi Farnowskiego, Starosty Sulejow-
skiego. - Popielaty ziemi kolor, a na powie-
trzu rozsypanej się, podobny do warstw ko-
palni solnych, kachet do dalszego gtebie-
nia, gdy w tokciu osmdziesiatym doł na
studniabrany jednostajny karrerat ziemi.
W setnym trzydziestym szóstym tokciu, za-
cety się

Miasteczko Wąchock.

częły się inkrustacje gipsowe, ~~podobne~~. Budo-
wa okrywa ten dół, której plan pod literą dd.
składam. Dwieście koni węgla nie ratuje,
pomocy nie żąda, i nagrody trudów swoich
stężonej i krotkiej narodu spokojnie oczekuje.

6to. Zernanie niewiernego Terentia Leukowicza
z Torzymą przed Wm Bismarkim Kasjerem
Przepltej Skarbu Król., w roku 1779 ustrymio-
ne, pod literą Ee, jakoby w tych okolicach
sól kamienna odkryta być miała, i od chło-
pa wydobywającego w Wąchocku, przedstawana,
a potem rozkazem zriechchności karłowana,
być miała, data powód memu w te miejsca
przybyciu. — Opisanie raskarywato zriechk-
oblewajęca te dnie, wiadomego nakni-
sko chłopa, jego obowiązki i gatunek usług.
Zaczętem od potajemnego w okolicach bada-
nia. Wieś gminna tu i owdzie wynaleci-
miano, sól trziedzita, lech czasu i miejsca
nie wyszerególniata. Podatem moje badanie
tak Opatowi Kommandarjuszowi M. S. Sta-
nianskiemu, jako i konwentowi pod N^m 15^m
i 16^m. Odpowiedz piernego pod literą Ff.
zarriera: ix maję kopję dawniej pomienio-
nego zernania przestana, czynit starania
o dowiedzeniu się o puźdroniej górze, w któ-
rej wnętrnościach ten drogi kruszec miałby
znajdować, lech trudy jego były bezsilne.
Przetozonego i najstarszego mniha ^{pod lit. Gg.} ~~było ze-~~
znanie, o żadnym śladzie, ba nawet wiado-
mości kaswiadca. Zgromadzeni zakonnicy,
pod obowiązkiem sumienia, za nakazem
zriechchności, toż samo wyznali. Badane
ich papiery żadnego nie czynity mi światła
innego, jak że z przywilejów pod literą Hh.
zdaje się, że Bochnia dawniej była częścią
dobr klasztornych, a przywilej 1249 roku
pod literą Ii. od Bolesława Wstydliwego i
Kunegundy tymże mnihom nadany na
dnie, wzięty, częścią soli w Bochni w batwa-
nach i innych gatunkach, a wolności wy-
czenia szukania w zięciwie Krakowskiem
i Sandomierskiem soli i z niej trzecięj:
złota trasi i srebra piątej: otowiu, miedzi,
cynku, trzecięj częścią ^{Klasztorom} ~~przywilejowania~~, dowodki
poprzedniczą od daby w dziejach umieszczonej
w kopalni niedawno nastęj, a teraz cwiżej
roboty.

Wies Rawski.

15
roboty. - Orygitem z niektórych starin badania
to pod literą K.K. Składam.

4mo. Usilna Jego Kr. Mui staranność, o po-
wrócenie przemyślnie tego skarbu, który nie-
szczęśliwych okoliczności zawrotu stał się plo-
nem, w tem miejscu szukaniu soli data
pożątek. Skorupne jestestwa w mortużij-
wione, a nawet niektóre już teraz wisto-
cie swojej niebyte, okrywają, wierzch ziemi,
i do jednostajnego sążnia w głębokości bę-
dgie, okazują, w tych stronach widoczne
ślady morza, które płynem wieków nie-
zmieszane, odległych od nas czasów ka-
choniają parnizi. To nie skutkuje za dawno
konieczny soli, skutek pracy w głąbiwym
czym. - Utworzone społeczeństwo z akcją
40, pod literą L.L., otrzymane od Jego Królau-
skiej Mui wydatków wytworzonych odsta-
pienie, a przez umocowanych pełnomo-
cnictwem, pod literą M.M., kontrakt z dzie-
dźcem W^{ro} Karwosięckim utworzony, pod
literą N.N. został, mowa którego wolności
kopania, a znalezioną soli od przedania,
towarzystwu z ubezpieczeniem, a za to, ca-
łość propinacji i procentu dwa i pół sty-
stego ryzku dziedzić upegniono. Se-
tny sądowy tokieć był zgłębiony, kiedy
w ten miejsca zjechałem. Warstwy różne
ziemi, a niekiedy popielaty it; okazuje
się, teraz kamień biawy z kółtemi kro-
pkami. - W. Matachowski handlarz W. Kor.
przyjął ręką rząd zwrócić tej kopalni.
Urządzenia niektóre potrzebne już udrza-
tane i czynić się miane, albo przybliżyć sa-
hajguch do pomyslnego znalezienia, albo
zmylniej nadzieji wyprawa.

Wies Szolca w Województwie Łęczyckim.

8^{wo}. Wies ta w Województwie Łęczyckim
leżąca, potowaz do kapituły kolegiaty łę-
czyckiej, a potowaz do Prymasa należąca,
zawiera w dziedzińcy kapituły, gruncie
Patoruska zwanym, solne wody. Miejsce
to z kąd i kiedy imie wzięto niewiadomo.
Wytany był naprawd w to miejsce W. Stra-
cja Beyst od J.Kr. Mui, lecz wybrał sobie
bardziej Busk na miejsce fabryki. - W.
Jerzowski karczellan Łukowski, zachęcony
od J.O. Tcia resztę Prymasa Ostrowskiego
zawrzt

zakazt by tak zjednany Stakwoju fabrykę, wro-
ku 1780. Pracatego swiatlego obywatela,
Kreplej stanow w proporcjach od Fronu
na sejmie roku 1782 rozuwadke przetrzo-
na zostata. Ubezpieczajze nas trwatoń,
przedewszystej roboty, utronyt kontrakt
emfiteutyorny z kapitula Leczycka, wol-
noś warzenia soli ostrzegajze, a zato
150 złotych na rok, od trzydziestu morgow
ptacie obowiazat sie. — Studnie dwie sa
wykopane. Jednej gtebokosci toku sześć,
szerokosci w roworogran toku pięć. Dru-
ga gtebokosci toku 15, szerokosci w roworo-
gran toku 4. Te studnie nienakryte, przyj-
mujz wod obych i deszczow siecki. — Wo-
da wzięta pod liczbą XXXIII, ma stopni stono-
ści jeden i ćwierć, lecz w tak malej gtebkości
wystawieniu na wszelkie odmiany powie-
trza, mowina znalezć przynajmz tak malej
stonosci. Dalsze gtebienie i opatrzenie studni,
mowia porowna Buskiej wody dobroci z Szolecką

Zakazt ten obywatel roboty swoje, od wy-
warzenia soli prosto ze źródła beczutek 16
w roku 1782, z których jednog przynioztem
pod liczbą XXXIV. Następnie wymartuj ka-
zad 8 beczutek, z których sol pod liczbą
XXXV. skladam. Porbiw chemiczny dobroci
soli jako w tabelli i w biorce doświadczeń
chemicznych, pod przedziatem Buska, ikwa-
sie solnym widzieć mowina.

Gradzjerhauzu ułożona jest dlugosci to-
ku 384. Stopy wykopane na gruncie tok-
ci 288, kregu nas, jako na planie pod
liczbą 00. widzieć mowina, toku 96 już
postawionego. Na konczenie tej budowy
drzewo obrobione leży. W Bronawie panui-
ze laznych trzy. Pierwsza dlugosci stop 16,
szerokosci stop 14, gtebokosci calow 17. Dru-
gie dwie pomniejsze, 12 stop dlugosci, 10 sze-
rokosci, 15 cali gtebokosci.

Pracujznych okolo fabryki jest takona lic-
ba i im ornawrona ptaca:

Dwoch pisarzy, kazdy namieszaz zł. 36.
Budowniczy miesiecznie — — — 108.
Ciesla sprawni zony z Saxonji natydzień — 18.
Orladzi dwuch niemion i ciesla polak,
natydzień biorz port? — 12.
Sobart z Saxonji natydzień — 5.

17.

Inni pomocnicy, których kilkunastu karze robi, biorą po zł. 1 gr. 15 i po zł. 1 gr. 7½ na dzień, nie rachując ludzi z wiosek radzieckich, na sprowadzenie materiałów. Tokarz jeden na sztukę ugodzony.

Lasy w tych okolicach są bardzo znaczące. Najbliższe do Strzemiń W^o Grabowskiego, i Strzeblowa W^o Szramińskiego. Dalej zaś starostwa Legnickiego, Panien Norbertanek Legnickich, Pankowic, Parzenowca, W^o Stokowskich; Nakielnickie do probostwa Legnickiego; Barczinskie W^o Stokowskiego. Łęta lasy od miejsca fabryki ciągną się aż do Piotkowa. Szejn drzewa długości toku 3, szerokości jedentokiej i trzy ćwierci, do fabryki sprowadzony, kosztuje zł. dwa. Brzeka Brzwa o 3000 kroków odległa, przy ścięciu nie w niektórych miejscach kony i w innych kawał, mogłaby ułatwić sprowadzenie soli; a niedaleko Wielkopolski będą, ta fabryka dostawiała by sól tamtym okolicom mogła.

Wielości kosztu cełnara jednego obliczować pewnie nie mogą, natomiast jest łatwiej przewidzieć drogocność teraźniejszej w Busku, z taniością w Szolcu, a wszelkie wygody które może Busk, Szolca je również posiada. Łęta, że jeżeli studnie są głębokimi będą, więcej, jeżeli oszczędzenie kosztu zamiatania machin przez powiew wiatru, mowidłem że wódek w Strzemińskich okolicach będących nastąpi, i inne urządzenia potrzebne udratowaniem wzrostu, a zarząd, więcej podobne do nieukonsumowanego modelu jeżeli fabryki, udoskonaleniem i rozszerzeniem znaczenie zostanie, nawet przytek znajdują z szacunkiem tworzą onego wskazywać będzie.

Podatem moje zapytanie, naprzód dozorcy fabryki pod N° 17^m. Odpowiedzi jego pod literą P. P. składam. Dalej one przestaniem W^o Jezierzkiemu Kaszella-nowi Lukowskiemu pod N° 18^m. Odpowiedzi

wiedź pod literę Q. Q. i listy domnie pisane przytoczam.

Przybyły w tych dniach M. Jędrski katecheta Lan Łukowski, zbiór żądań wrych na następną umniejszt:

1mo. Utrzymujac fabrykę do zupełnego jej wydoskonalenia żąda, a w przytoku wpiętnym (wzrostku chle wielkiej uwiezione swoje je imie); majątek swój ^{na ten chwalebny zamiar} przetraca.

2do. Aby przez wstawienie się Jędrskiemu Mi, mógł miasteczko karmierz, z przyległociami 4000 rt. cynnige, i tak od dzierżawy optacane, a do optacwa Tremeszyńskiego nalezige, na lat kilka dzierżawę z obowiazkiem tej samej summy ptacenia trzymac, Orówniej umowy utworzenie o wieś koscierzewo Panien Korbartanek Leżyckich, teraz rtoty ps. 1400 cynnige, uprasza.

3^{cie}. Aby kilkunastu żołnierzy komnych do strażnicy mieć mógł.

4te. Aby Komisja Skarbu Koronnego, od niego plac i dom nad Wisłą kupita, a on te pieniądze na dobi poblizszych fabryce służących kupienie obróci kamijała.

Nakoniec wielkiem nachyleny żąda, aby pamieci jego była kawse narodowi miła; i dla tego Skarbowi oddac fabrykę, po wydoskonaleniu onej, za wroceniem wydatku oswiadcza. To jego żądanie, pod literę R. R. xatoczam.

Szlachetny zamiar tego obywatela jak jest widoczny, tak sama badana czynność zastępuje moc kraszkiej rzeczy wymowy.

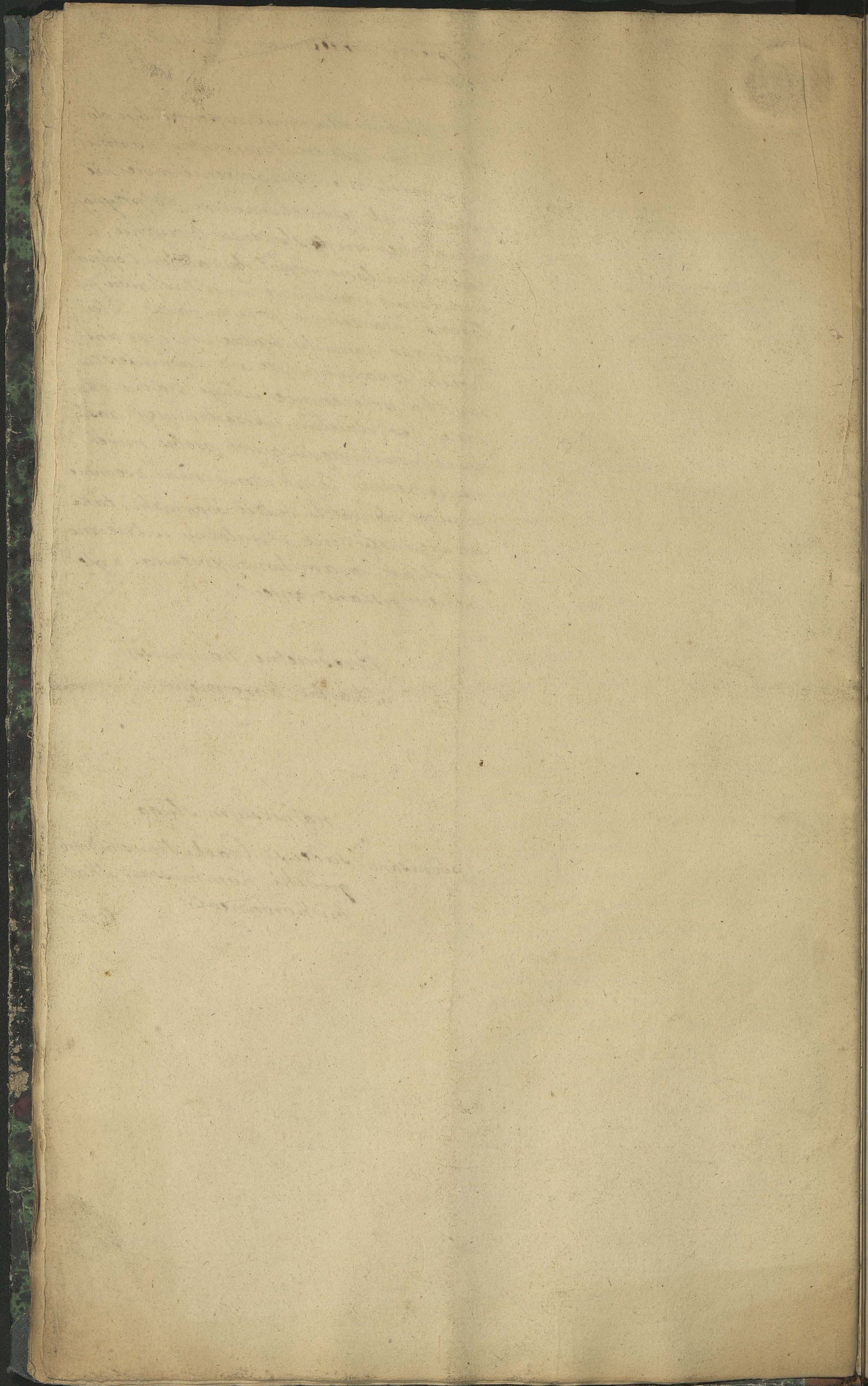
Różne dary przyrodzenia w tych stronach, gdzie mnie wola Prześwietnej Komisji mieć chciata, zostaja w swoim przedwrostkowego utworzenia stanie, które uwage moze zastanowity, a urzędownie badać instrukcja mi nie klecita. Przemysł je użyczkowi powozekności wrociu może; a epoka, w której Prząd za obiekt starania badanie dzieł natury pożyta, stanie się miła czasom, gdy podziemne kachoty światłości chwaty rzadzających przybranemi zostaną; a wyprute giazom żyty, przetworzone kopalne jestestwa, ~~inwazytem~~ troskliwosci magistratur o dobro ludu

19.
ich piekły potrzebownego stanu się swia-
dectwem. —

Chlubno dla mnie zaszczytnie być do-
petniaczkiem zleceń Przeświecnej Komis-
sji; a jeżeli niedoświadczenie moje nie
wybronnymato jej orzeknaniom, to przynaj-
mniej chęć moją Stuzenia Ojczyźnie, u-
lepszenia losu wspóltych obywateli, i odpo-
wiadania uprosi wemnie takawie po-
żożonej, uprzejmie przyjął racyj. — Dla
mnie zas najmilej będzie w ciągu dni
moich wspominać, że czt najmniejsta
czagstka przekemnie wstugi krajowi oka-
zaney, jest dziełem uprzedzajcego zastu-
żenia wspóltych obywateli osobie mojej
zawierzenia. Co jak ntemacniać wemnie
prawego obywatela będzie obowiazki, tak
poswizicinsy serce w należną wdzięczno-
ści ofiarę, mam honor zostawać z gło-
bokiem uszanowaniem

Przeświecnej Komisji
Skarbu Koronnego

najniższym stuga
(podpisano) Jacek Czacki, Starosta Nowo-
grodzki, Kommissarz Skar-
bu Koronnego.

Kopias

Raport do Komisji Szarbu Koronnego, przez Tadeusza Brackiego wówczas Komisarza tej Komisji, z objazdu prowincji Ruskiej w miesiacach Czerwcu, Lipcu i Sierpniu 1787r. podany w miesiacu Marcu 1788 roku, z dotagrownymi uwagami o handlu polskim.

(Perzgetek zglupismu kazingf.)
(Koniary ziz punkt 37^{my} jak następuje.)

komisji w dostatecznym iest oraleniu przycho-
du Szarbowego. Priesiorzeniem mojym iest,
aby wtem miesiu by kto Expedito byl, a
funkcyja Komisarza jako mniey potrzebna
skasowana byta. Komisarz kas Wrodro-
ny Antoni Wiedniycki, jako etugo mhar-
pisi Iwaniona Sturba, knimales. Stracimale
Kwiriachniy Mtadaj, tak aby J. S. dzie
Jms. Podszarbi Wiltki Koronny, wiywe-
jze resorixtu nominacyi na pozycke
Szarbu, chiat Onemu piernore dai no
Szarbie miesca. oke pietro nadruu moze
prokby) —

38no Priesiorzd Jms. Pan Pisari tyje Komony
potrzeby ustanowienie Strawnika od Straw-
romie, leu kasich w desie kaszpi potrze-
by utrzymania Strawnika, miesca na
Kappie odemnie ornaczeje ukane, pmet-
zenia mego kszkie wspanim. —

39no Uczyoniemi miadim kaszkawim od J. S.
Wiykego romiltkorych matych probensyach
do Pisarna i Strawnika; oraz wawoini
Memonyale pod ditk. O. Doniwat, iz od
otmarcia Stragpantu wysbura Strawnik

optate

optate, a Pisani wiadomy katej Karo-
 zii nigromi — Wykazanej odmnie pod
 B=12. podgocay et, a pomek Urodzonego Fran-
 komskego Pisania Komary Milaty pod
 list: P. adbyte, obaruj; in Donosicil do
 cizymienia rarietku, wybieranie optaty od
 Stagybantu, od tyda Karona Seyby nie chet-
 nego Pisaniowi namowionym byt, niemiedzy
 res, ani styzaje od nielogo miejcy, jak od
 tyda samego rarietku papierai lud domo-
 dxiu nimoxi —

40mo Tyd Papiro wspomniomy Karon, podat Kar-
 -gy na Pisania, in pomek Domu jego icchaj ka-
 -nat kupcom, onego rariet, o potomstwie str-
 -ty lone przypawit, Matke wielkim obiaz-
 -koney wranit. Kaswiadczeni wiedzome pod
 list: 2. Od pomiedzi Kommissarai Berestukie-
 -go, pod list: Ch. na moiz odremy cizymionaj,
 usprawiedliwiajcy wskazanego, Wykazanej
 juu Kommissary niemogytim, liedy Krowiecznosc
 Dmorobu nieytko jny nierogadai, ale tydon
 godnemi kawy wznata —

41mo Podali na tegoi Pisania tydni, o ubryndra-
 -nie sibi no robotach, nieptaceni, biciu, i
 -kieni, Stareji pod list: J. J. M.: Lur gfy Dmor-
 -ske Berestuka Krowiecznosci niechiatyck
 -skary utrymywai, i moky stki Wietem me-
 -pasu i parky kularmyck niechji mienita,
 a nadto do skarbomych niesiggajz us sp-
 -torpon, zatatwic omie rzebog rlecitim. Kom-
 -missary na Doysei stusznosci lubnie ka-
 -miuton, niemynaciytim —

42do Swybadania o pme Panu Minijemskim

Prvníhož byl trůnem, ohrazeno sč: poby-
 -em šyd a Prodom, napysany jakis gatinbi
 pucnišny mizie, one pokazat, my pabrisky
 šyd a pomocy Straniška, očišined lousu
 Palskega; Dobre ktoto mizite, souvornny
 Dore - Uviadomiany W^{ny} Superintendnt,
 nrošii haxat kabrene ktoto; šyša šarga
 uspokojna, Officyalisty do štego ohraze-
 -je šy sposobnosti - Opiscatošii nre pedy-
 -eyi tego Prvníkora, nymoga neu mniiy
 viny nny šy komorech perinešunia, a tu
 eynnego ustanowienia - Kbatnošii Officy-
 -alistow opisana n fonduite-disiis -

43to fonduite diaty Straniškov mizitem i ty
) šy šy -

Komorei Radziwilitow

44to Lichatom nat ty Komore 1° dipnat, Wlu-
 -ce i obrachomany perypty, do Amis 21. Ma-
 -ja, škosownie do dyspozycyji N. Kommissary
 Prvníkora a Šary, kustatom - W obrach-
 -manii šary, analaxtem Publi krene
 po ktolych šidny, pšer Wrodz^o Solalnic-
 -kšygo Prvníkora, ktoren pamotnošyij šy
 Obymabilow Publi tak šy šy, smacie, naly
 -bienie pšy pšy N. Kommissary usprami-
 -šidniat. Dotoryšii acii mi milky šy šy, pšy
 -nišy nre nre -

45to Registra kompromatom, te nre šy nre
 -^{cygami}
 -~~cygami~~ analaxtem. Šy pšy nre jak
 Komore mogta takome šy šy šy šy
 šy Univerzat 1784° Proku 23. šrednia
 takome Tomary šy šy šy šy, o ony
 šy šy šy šy šy šy šy šy šy
 šy šy šy šy šy šy šy šy šy

šy šy

4.
=bratem Odpoowiedzi, iż Komora nie chce ciz-
=sto W^{ro} Superintendenta raportami iżdowić.
=Ta jedynak niezgodności bytu, rozróznej ucy-
=knażney Wagi, lub przemiany narz. wista
=Tomaru lub produktar-

46to Faktur Kupcom krajani czyny, nie podpi-
=symania winy, i przestąpieniu Władzom
=lelny Ordynacji 1776 Roku, zastania-
=jęz się niewiadomością, rozkazuje Władzom
=Pisani w Odpoowiedzi na moje Księżytwie
=pod Lit. W. równie przystępkowo nomie-
=rozgatu kamentia monety Ordynacji
=1776 Roku naraznego wyśładim-

47mo Uwiadomieni Oficjalni o moim następi-
=mającym na to Komorę przybyciu, przysta-
=wali staranności do katumienia nieporząd-
=ku; lecz kilkadziesiąt godzin przed, nie-
=mogł przywrócić tego porządku, od którego
=uż nadto obwalili się karatem Membra-
=ny podał; smiercy Obremont we smodkomy
=kmitach, rozwiadając Dopiero napisywane ex-
=pedycje. — Schstemy przexemnie wzięte, at-
=prytgione pod Lit. H rozwiadając jak
=srodkiem kmitu knażney expedycji nie de-
=kapisymane, a pierwsze i ostatnie wlester-
=na wroggione. — Skynowii takowu miow-
=ca porządki, bajga wstep naywyzszim
=nieprzywitościom, iest W^{ro} Scholmichygo,
=ktorego rozrózności widoczna, bezsilnie od-
=niego w Obromie pod Lit. J. usprawiedliwie-
=niez zostaje —

48mo Regestr Probierzowym narzany, kna-
=dzi się na tyje Komore. Prostronca

Scypory

Dyapozycya Urzędze Superintendenta Kle-
 -wite, aby bytcho kilkogroziarne eksplozycy
 -Distrukcijon wryzatione, byty ropisymane,
 a Piniqdre do Karbonu wktadane. Jaka
 to Kalcuni uchwyciane, Inwiadny kwit
 Pisamec nie ma Membrane wydanu pod
 dilt: K. i dajura - po xatny maniu Tomaru
 w Berestewice wryziony - Bytem wta-
 -nie w Sedukowie, kiedy podobny przy-
 -padek Dawiony wryzid mni Inwiadkime
 ty Koroziowu - Muslin eksplozowany
 w Radziwiltowie nieodt kyd bez kwiaku,
 bezce xatny manny w Sedukowie odmo-
 -tat sig juri do wryzicny w Radziwiltowie
 Optaky - Pisani kasniadny eksplozycy, kyd
 bardzy roznay od pniepian Janiffy Cetny,
 to naderyte ktotyck wem Dobrane xuste-
 -to. - Wilec Pisania Komary Radziwiltow
 proszqugo o xatunimie tego uchwycimie
 pod dilt: AA. przytqiriam -

49no Salowre kwiton niewydawani, i eta wryz-
 -tego arbitralne xapisymanie, jak woida
 -morie nieprzyxmoitiowu tworicy, dawodiu
 -bytoby miedzy xbytniq - Wadatom daley
 -kto ma kluw od Karbonu? Kiedy i
 -wryzicy przytomnozu obrachowem?
 -jak eksplozycya xapisymana? Kluw
 -na przemiane, albo w kony Pisania, albo
 -u Manualisty xnapstomat sig, obracho-
 -waniem wias niezat wyxnatrony, expe-
 -dyoya smioznym sposobem, bo wrym-
 -stinsiy Tomar, Onego oznaczynpny Ceny,
 -sto somampny Optake, xapisymaney byma-
 -my i mny wryzicnam do kaniwznego Wryz-
 -Dzemie -

50mo

Primo: Karbonu do drobnych wptat
expedycy, lednie miu dwe klauz; ieden
prij Pisania, drugi prij Benixone no-
stamai ma-

Secundo: Prij tej karbonu ma liu su-
tern, w ktorym prijnoszy Officyalistu
naley tosi nieprzy budzacy groy 15. Ke-
pisie smoye rky, i w karbonu ty nupry
tomnosu drugiego Officyalisty lub Strac-
nika nowu i-

Tertio: Priyhodzaca naley tosi karbonu
groy 15. konicznu w kmit wiggioney
lednie, i pod radnym pokonim do Reje-
stru Drabiargowego kapisany budy nima-

Quarto: Takowy Rejestr w Dxiu w Wic-
ior zasumowany prij Pisania lub
Benixone lednie, i w kmit kapisana, my
razinski na Sextemie Numer kmitu
w ktorym expidyca kapisana-

Quinto: So sobota skonfrontowaney
kmity kexpidyce karbonu Okmowionej
lednie; zgodnosu kmayduzacych sig Puni-
dy z kapisany expidyce na Sexte-
mie naswiadny sig: wyrazajajz ehas
obrachunku; i Puniqre do stany ni
priesucione ledne-

Sexto: Na membranach ni dawane
kmity za celnyj sine priesotpotro wnan-
kawe straty Pypji potrowany Oxnainy,
a wniyuprawoniu, uchyleni; ktoraj ina
domowienie kmitu roziggny naley-

51mo

Wrazajz wozdnie prij amotnu porady
komor, i tu umagi opuscu niekwiadim-
ladany byt dawany do P. Kommissji

projekt

projekt od kraljega Džindžica kraljeva
 1780. Mnistha kraljevoga Nadvojvode
 rodnoga, aby do tehot mlyseu komora
 byla pmišio na kradimittowa
 mlysa n Prohu 1781. pod listy B.B.
 Osmiadvysta chy pmišio v komory
 kapustejze sig Uro. Superintendent
 Dvornic - Ten n Prapovic pod list. C.C.
 (Dvornic), ze pveda komory kradimittowa
 ist konicina, kraljeva sildostina. Mho.
 Dvaz porokomani, prijizn n tym Dvaz
 poroc vyrazony ch; pmišio v istem:
 iz pveda komory kradimittowa do tego
 dobra, ze od granicy kraljev Waz lub Mh.
 stem n pmišio v istem, ze nmy s m samy m
 na granicy kraljev v m d v m i exply
 vany Trakt n Pradav do Dubna n m
 vlysoy, ne kraljev n d v m; a kraljev, kraljev
 ey opo v m n v m i v m n v m n
 pmišio v istem Dvaz mlyby - Nadto kraljev
 kraljev n exply v m n v m; pmišio v
 n kradimittowa n d v m; a kraljev d v m n v m
 v m n v m do kraljev pmišio v istem n d v m n d v m
 v m n v m - Na observatorium kraljev n d v m n d v m
 Dvaz mlyby v m n v m; exply v m n v m n d v m n d v m
 v m n v m n v m -

590. Dom na komory ist dany od Džindžica,
 mlyby v m n v m do smoy pveda prijiz
 v m n v m - odlegost od listy v m n v m, kraljev
 pmišio v istem n d v m i kraljev, kraljev n d v m n d v m
 v m n v m exply v m n v m na komory, pmišio v istem
 pmišio v istem kraljev n d v m n d v m n d v m n d v m

Domus

Domu, Tatwo na blappie widzié sie daję
 =ce, są mi podobim wymiennia i dani me-
 =go, aby Dwidziénié będa uirynione moęto
 =pictorinii, aby chiał inny Dom, olei tho-
 =mory, a blięcy do ekspedycji oznawijé -

53ta Waga natęży do Dwidziénié i xnięcy przy-
 =chod, odcięgnięszy 200 na parobka
 =Wagomego, 1800 Ktokych mnięcy lub wie-
 =cy Wtasiciéla mi Miasta wypręda - (czy
 =wie ten przychod na niwielkim wypręda-
 =kum na sporządzenié Waj, lub pmięsié-
 =niem Onęch z Siduchomei, iako tam mnięcy
 =potriebnych, znrocié sie do skarbku moęcy
 =cy, będa pod Narwickim (cznar^{ki} czę-
 =ścię Ogólnych perupit skarbonych, ma
 =wstaié xystkim parlykularnego, czy pmi-
 =cinie skarb mié ma lionijé, - obcięży
 =Priswiétkny Kommissari rozmawie -

54ta Przycrięny tyle krotkię xmięcy seé mądze
 =Ornawionego kradzięcy będadim; jakę zme-
 =lastim takę winiem wy nawię - mnięcy
 =seé to, nie jst opatrione sklepienim. Tawo
 =podnoszyc sie daję Tatwoié spuszczenié sie
 =na dół; Oknaw try od Rynku będa, ha-
 =sirykami w męgtrii kamknięty, takm do do-
 =mienié noim kairylon, obnoim Kłodnié
 =joni staié sie moęcy - doch xwizichu me-
 =kamknięty, nay wistozę daję Tatwoié wnię-
 =cia Tomaroni, One pmię doch drugi na
 =Rynku wychodzący wędawai, i tak skarb
 =wolle, a kępa w Tomani wstchadrai - ni-
 =tylko sam to widziadim, ale wyznawionę
 =odmnie Jmę Pan Barbonski kępiw op-
 =suzi pod list: D.D. -

55

Odkroten skarg od H. Smolnickowce
 kupca Miłko-Propyiskiego, iż w Wólce jego
 no now pod straż skarbowa, bezpłyn, i
 kłuciem na domach kucyckich kam-
 -knieżyck, Tomary w skamencie kucyckich
 -ktołyck 91. wyprawkione zostaty - Jndygau-
 -eyas pod ^{sem} 16. nuczawieństw, i do tej kucy-
 -nieniu Jm. Pana Barbońskiego kucyckie
 -Prowinuji kucyckie umocnionu - Jz wypro-
 -wadzonej Prieswittney kucyckiej kucyckim
 -sew 11. lipca prieslatem. Kopia kucyckim
 i Jndygauji pod list. E. E. prieslatam - Pa-
 -dabato sicz Prieswittney kucyckiej kucyckiej
 Jnterjau tego do uuznieniu prieswittney kucy-
 -porku kucyckim - Jndygauja se sice
 wyprowadzonej, okazuje kucyckiego sice
 nuczawiestw, kucyckim kucyckim, kucyckim
 jednak nuczawiestw aby kucyckim kucyckim
 ten Tomar kucyckim - Kdaje sicz nuczawiestw aby Prie-
 -swittney kucyckiej kucyckiej kucyckiej, i
 gory Jndygauja nuczawiestw niedowiedza
 aby kucyckim kucyckim Tomaru pod stra-
 -sicz skarbowa, ten kucyckim, prieswittney kucyckim
 kucyckim nagrodz.

56° Wzglydem sice sice nuczawiestw Prieswittney kucyckiej,
 ktore moku kucyckim sice sice nuczawiestw,
 a kucyckiej kucyckiej tego kucyckim na sice
 -ne nuczawiestw kucyckim, i o ktore kucyckim
 -ne Prieswittney nuczawiestw kucyckim kucyckim
 skargi, - kucyckim nuczawiestw kucyckim kucyckim
 -kucyckim, kucyckim kucyckim, nuczawiestw kucyckim lub
 -potrzeby kucyckim - Prieswittney kucyckiej kucyckiej
 ust na prieswittney kucyckim kucyckim, kucyckim

pinna

= pewny Summy, raka na ramskie Marboni
 = powiatu Opatka, thomor od Polski mi-
 = mie; ka wolne x strony Polski Miasto ogra-
 = zione, Tomany Kagraniarne do Polski wy-
 = prowadze-

Kupcy, kurny, wyzgnicy, kichu, titojny
 kurbim sprowadzaj, karobek smoy na farmar-
 = kach krajowych cizynaj- Tomany raka odo-
 = me wychodzy do Radkimittona, klambaj
 do Burdykowa, a niepridany, nraue do
 tego miysca, oczekujze dalozego farmar-
 = ku- a jako dawne wiazdzenie miu chaj,
 me smodku nawet kraju przytroy my we-
 = nych kupcow, titojny kmiton ekspedycyi
 nicobaj; utworisty sig kmitly Swiaduone,
 to jst miloniu wymiarionego Towaru, we-
 = wite powstata od bura na miyscu do pie-
 = danie oznaczonymi nome Swiaduono; Te
 = stozone raka namrotom do Radkimittona
 na thomone, i w kraigz wiazdzenie; a bio-
 = racy kmit raka danie onego optaua stolych
 = Dora, thomora kurne kurny, i Towar do sta-
 = du komwojnie- Wskaznym wymianym
 = sposobie kmitny; komwojnowaniu, wypladu
 = strai komiczne-

Tym konum chud miu Superintendent
 = kluu na thomone od tego stada, gdy ten
 = jednemu kufoni, i to prizenieniamajemu
 = sig powiazionym zostad, kommissyja kluu
 = wisty oddai karada- Jerili P. kommissy-
 = takome kmitny raka namrotom x farmar-
 = kon raka potrzebne urna i brania Swiaduone
 = kmiton, strai nicobajone; a tak dwa klu-
 = cie, idow na thomone, drugi przy wyzme-
 = cionym ode Dronu, xabepicajsi mogaj

Dochoau

catosé i pomôdku, gôbyj tato nicôlony,
 Tomer mydxy oclony, umiozironym byda
 moze. Swi iicli Piesmûtnu Thommijyu
 (Dajgu Prokolucy na pomirjy pamtâ Napu-
 portu mego uchqie xeku Mriky Swiôdû-
 ne, te ustanone Mewirye, ktôre nicjy nige
 Skarbowi wrytku, Handloni xambad, kup-
 -owci stajj sîj. ôzîarom, xadna ostroinûc
 potribnâz niebôdnie w Prôximittomê. Sûd-
 -owci Tomeru wôlym Mûisic od woti kûp-
 -owci xewisto, a tak raz utroinone purne
 systema, xespokwi byle spowom, ktorych utat-
 -wieniw pûtne se, Mûizji ôznon Thommijyu

57 Anatardim honizguo funtocy Pisarskej
 Jms Pana Pramulta. niebôdy juw w skar-
 -bowi, niewymaga ani pochwatj, ani naga-
 -ny. na wlymi do xastapimicj punkcy
 Pisarskej wyznawjtem Jms Pana Pisarskij
 -skûg Pisarsk Thomory Sedukon pod 10¹⁰
 -kôdaj sîj stusinosicj, aby tonie Jms Pan
 -Pisarsk praucygy do xasow obicjic Thomory
 Prôximittom pûer Nominoic miawego
 od J. ôzjic Podskarbowego Wielkûgô Ho-
 -ronnego, Pjpyg i Akusdins dla Pisarsk ho-
 -momj Prôximittom pûychozgy w iigt. Pj-
 -sya xad Thomory Sedukon wynikta, aby
 pûer Accipit do skarbowych Recepit xew-
 -pisanej byda.

58 Obawy wic ostroinûci Officyalistom acis
 pûytkom, wic istotnym xnam dla sîbic
 obawizkicim. Do pûinwimic Jms Pana
 Sokolnickûgô wyicy wymienionych bodac
 musie, ic bez proxtolmûic nemit mimo ka-
 -kara Wrod. Superintendente od Thomory

6000

oddebat się - Kto czasem może do ekspedycy
 wyprawu się, gdyż pierwsi do Katołnie będy
 mate bycho miad ekspedycy - Drugi Pe-
 wixor Jmz Pan Chmiliński rechwunow
 niemi, Explikacye jego owie na piśmie
 dane pod Lit. F.F. i G.G. są zdalnozi smia
 Oetrom - Danonay kart zabawie obdany
 stracił notadanie lewy ręki. Jmz gausz
 notey miwie pod Lit. H.H. Jmz tegorom -
 Klicim mu piły sobie robie ekspedycy
 skot cesty xepisany xostat, a ekspedycy a
 jednaki mytki xamirata - Wininim
 noye pmitorye, in takomy Officyalis be mi
 jest sposobnym do xostawaniu na kim
 miyru, gdzi ekspedycy x naczny kicby
 Tomarom przeko do prawiaci się powinna

5970 Miadom xostawaniu od Lit. Muzikindzie
 -go Barzyciana i Repra pod Lit. J.J. na
 Stranika Wimbonskiego, o niepiyamo
 -ite noxasie Dmizy obchodzenie się; ex-
 -plikacya obwinionego pod Lit. K.K. ob-
 -bransay, wyznacystem Jmz Pana Pisarzi
 -skiego Pisarza Komorny Seduchom pod B. 174
 aby noxay tak matay magi miadnotu-
 -jze się do Muzikindy Wtadny xepitnie
 utakwit -

6000 Gorcki Straniki tej Komory takomey
 Do Prieswietney Kommissy kanonij pod
 Lit. L.L. prozby: Wicnygi Publi skon-
 -traktom Dubiniskich do Galicyi pismie
 mianych, a nalizy, in do Jmz Pana
 Segnio miszhania Smolskiego, ny de-
 -tak miad na szpigon i do wiadomani
 się - Te Publi Dypoxycy Prieswietney

Kommissy:

Kommissari oddane byty Wlasicielom
bez oznaczenia nadgrobny dostregajacemu
takomogo przemyceniem Straznikom - Proci-
bez jego uat; aby ta pilnosc nadgrobny
byda kilkadziesiat Klokami z Fundusow
kommissar ^z Klopokwi zjedaniu, zacheci pil-
nosci -

61mo Punigone zgodnie z Porcepta, zapieczętowa-
-tem - Kopia na tej Komorie nietyto;
smoy datem - podwile listy Straznikom
wziatim ity smy tejam -

Komora Seduchow

62° Lichatim na tej Komore Dniu 2. Lipca,
restatem Pijamem Jmz Parnu Piasowij Islii
-go. winieniem mu oddai ty sprawiedliwosc
iwi Kdatrosi Jego caley Kromyni Ksana-
-Kriuprosi Dochodu, ktory ma z Komory
mato Knaizgij Olu Kambanizija Traktu
do Sedniow, byta pomocim, iwi chiat po-
-nieci Sturby Kharbowej - Widocz jego pre-
-comitose w zjedzanim na niemal masy Kbi
Kondesansoye z Kharbowych Interesom my-
-michte i jego do noteg Kharbowych spraco-
-nosci, Kxamianie neutracenia Dobrego Of-
-ficyalisty, Oswiadczytim Kex nim Wladz-
-com Jm. Kommissari zjedai - Kapietiam
obietnic, teirge uatne Kex tem Officyalisty
proziby -

63° Komora ta pirmiy Knaizny meijer smy-
-chod, Oxis z pnygijny nypowyzijim Punk-
-ci mymii niomny, mato ma percepty - mi-
-ktowiy Officyalisti na ully mie smitowiy

Kwanie

Wobec, aby te homory do Niemierowki lub
Sukhodol niedaleko Observatorium Kewickiego
Madymitonskij, albo Danij przenieść -
Luz jesienią 1840 roku mi się to wstąpił mać
do niejakiemu wazę, póki homory cesarskiej
Popomie narwaney, los niebójki seducy-
wany, to jst: wylci Ogólnie expedyowau
miej bójki Władze, wylci byłko jst teraz
mate wylcii bójki expedyuje -

64 to Przytomność cholerno majguz na pnie cinn
siobu homory cesarskiej, Netrebaw xwreney
Dobry, ma jwady - Penzion Jwan Juraj
kierownik xdułny -

65 to Jndygauz wylciny o Pisaniu i Przeni-
-nowie Jmę Penu Starijnoskim, te nie usioka
Drajguo Skarb nieokuratu -

Registra skomfrontowanpij i podpisam-
-sij Pimigdu xbrupty xypdne, xapiriz-
-tomatem, Skriymij porizdny i Wluciami
Dwoma od xitnumi opatrisse restatim.

66 to Waga na luy tomorie bardz Dobry xca-
-statim - Stanuq Jwa Pisania i Straini-
-kon, Skrop, na Macji, Dwidziac luy Mui
Seduchon Dajy bez ptakni - Jondui le
disty Strainikon miqsim i te priy teg-
-iam -

Memora Izaniec

67 to Lichadim na teq tomorie, Dmiej Ciwerte-
-go, Misiqew Sierpnia - Papania i Offisa-
-kison Wpisani w Jonduite w disii - pri-
-mizdne pod Mluciami Dwoma xachowane
restatim, Registra xskriitami i Ciusonga
mi skomfrontowane podpisatim -

mizdne

między kapierystomatem - Omysty, amale -
 stem rozumienia Oficjalistom tej bromony
 in Uniwersat Kommissiji Emultrausiny Mo -
 net Kazyranichich, wstawajacy Long Du -
 wai mianu, w Munnicy, stosowali na pro -
 wido do brania wstach; i tak Publi bra -
 ki po Ktolych siedem groszy Kisi. Inno -
 citem to mylnie rozumieniu, a datem Dy -
 sporucy aby Pisanie ~~tu~~ smoga Omysty
 albo wstasnymi nastajut pinijskami, albo
 odhajacych Publi odebrat natury tosi -

68no Nastadom Pisania Jm. Panu Chmielomskiego
 pmen Prowincjonalny Dypporucy, Sa -
 tanowei do Kwanica, primumionego - a Jm.
 Panu Kato mskiego Pinnora Jndyganu
 ni Koroinego w jak postyphach mio he -
 rata -

69no Jm. Panu Pusi, naki kamiszonu, na potro -
 cie od Jm. Panu Pisania, podat mi Memoriat
 pod list. M. M. Kozajce Prieswietny Kom -
 missiji Ktosu, a sibi urnajce winnym,
 niu mium ka nim prozi bo w nastepnym
 Punkcie wins jego pomowionej odbraci i
 donusi musze -

70no Donosil mi W^{ny} Superintendent Prowincji,
 in wozasi Krotkim po piernostem my step -
 hu popudnieniu, wiy niji Objawde Kromu
 Ktolych wib. niarastet - Kozadim od abmi -
 nionego explikacyi - ta pod list. S. S.
 bydzew wyotzhu niu sprawidlowia, bo
 Kwidet jakoby wiy niomy Kexplucyaz Ku -
 putnie Kozadze sz. Nadto Opieranie sz

niesta =

niptawicm Miszkanicom kramickich,
 byto skutkum ruznych tego Officyali-
 sty, z Mandlugumi, ktora byla rabro-
 -mone, puzewinieniu nosze, nu sobie cehy
47me Spomodu puzewinieniu do kamienia i ne-
 -proku tej komory do kweina, oraz rze-
 -nia militarnych kupow kamienickich
 mi wsiadaczonogo i Prionickny kromy
 -sji przistai mianego, aby ta komora
 -nawad do kamienia wrocona byda mo-
 -gta, -winieniu roisnie wytorzy, w ko-
 -moren ta ma nay lepsze, puzad, wtem
 -miej su, na puzewincho kocznie miasta
 -wielkiego potozone, eady Trakt ma obro-
 -comy; eadyca karaa puz granicy dzy
 do puzewin ~~o~~ ^{du} godzinny puzjad do
 kamienia gdui komora byta umiarko-
 -ne, kupow puzkroci, Towar ^{on} niywnai
~~z~~ Dominiem, tud komorujacy; puz-
 -miostaby Strazy - nadto puzem Fortem
 -istotne, niykwelajze ranze wolnego
 -wchodu, puzby eadycaz odby chegym,
 -iymiz niyubotone - Meloniu iest kwanie
 -mizdy Turczyngy i Galicya, i niyako
 -pre srodka tych obywatel kreyon -

48do Winienem wtem mizsu oddai spru-
 -widlowi M^u Samchoronskiemu Woj-
 -wodzie Brudzanskiemu Dzielniowi po-
 -mienionego Miasta kwanie, w wygodny
 -Dom murowany dla Pizary, obywatel
 -srope, nu Wueji, Dom dla Puzkroci na-
 -mit i dla Straznikow kuzpataci Dzy -

49° komore

4to Propona ten na daniach do moie pod
 Litt. O. O. podanych przytade, i w kupcy
 kamienicy prowadzący Towary Turckie,
 mający w tasimz Komora Kwanu, idę
 jom Cesarzom na Radzimstom, a tem
 mnię szę optauu Janoffy od strony Galicyi
 szukaję Dobrodzięstwa - Przetozimim
 iest ten Komora, aby Komora Radzimstom
 nie zapędowata takich Towarow podług
 Janoffy od Galicyi, ale podług instruktora
 od strony Turckiej od której idę -

4to Dalej przytade Przetozimim Komora
 Komora, aby ~~Janoffy~~ ^{Remisy} kupcom kamienicim
 promolone, wstaly uchylone, i granhorozie
 przetozimia smego upomazinia, i w kupcy
 z Stambatu idę razim idę. Wymaję
 mipy Dobrodzięstwa, bięce Oficjalisty,
 a tym iestem razim idę albo nadzieję
 ję do powrotu Oficjalisty Cichim musi

4to Nadto: Towar Nadze podległy, niemozie
 doptadnie Maga szarbowy kawakony, bo ję
 usabę brai niemozie, a Towar w domu kup-
 ce w storony, zmi dowany, moze podci w
 poduzimiu i promolnoiu Oficjalisty -

Antoni Jakubowicz Kupiec kamienicki
 wysłany 1786 Roku Cnieu W. W. W. W.
 talowey Remisy, umiadowiony o tem
 sieniu Komora podał memoryat pod Litt.

P. P. aby raz uziyniona szaka, odrotone
 niębytu; i w niemulkię wertosiu Towary
 sprowadza, a xatim niewartu droga Offi-
 cjalisty - Prawem woziędni cizym i cizy dege

Summa

Sumptuaria od pira karant sobie iyniony,
natomiu osmiadca, in jaidi te Saska mu
odmoniony xostani, on ni na kwanie, ale
na thordon cesarski promadru kofaru Towary,
a tem samym umnieyszy sig przychod Starba
Prorwie tekomy Amipy inni kupcy na Mema
nyale pod list. 22; podpisani sigdaja - dca
daja mi sig, stusanozi pritoxiniu thomony
mky mienie iynionigo -

16to Kapunie kupie thomony triece, in wozplniniu
thony karenie, od statku Dwisigiu majy ste
ktoty i. gropy b. w instruktanin; - thony
nas Baranow Anatoletich Dalko sig dro-
sny kupowane i przedawane; Arbitralna
Tacta od Pisankon steinowiona; dai moxi
mogy niepryxnosiciom; a prito potnieba
ist thoxolucya jaku to me byda kowane; po
molnoiu xes, w Towarze do xbytku stuzacych
okazy me niekdaje sig przyxnosiciu -

17mo Turcy i Ogirami idgy na Kontreky do
Dubna, ptaze od techre bieng thrit, tech
niepridawany powracaja sigdaje powrotu
eta, chege aby byllu optatu dane byda
malwadim, a ni optaty celny -

18mo Dla bespricainshwa kapy sigat Pisam aby
no nou sigdowach stat przy thomone; De
Aninowatim do W. Witke Generala, penmy
istem jigo obitnicy uskutur nienie -

19no Doniat mi wrodzony Pisam two nische, in
thomonda Woyshowa ny maga od primo-
sigyck sig Optaty, a gdy sol idnie od Droba
po gropy try brai powize sig - i mky
mienie Rapport Lubi Prata pod list. 22.

H. przytyczny

pristavily? Wykazajem pridygany Dokto-
-ryj viny nima prafana frankomskogo Provintora
Generalnogo Ad Provintnyj Ukrainskiy Umen
onitom. Sva smiadukha glij nibyty, havy
domagai sly nymy tom, ale ogolny requity
-ayy do pr^o Nette Generala vobidom, tto ven
pod nay suromyay havy exaknyj zalikar-

80no Podobato sly Prisesnitnyj Kommissyji Oni
Ab dijev rekolnyje Rapport Provintnyj
Ruskiy Superintendenta, nagani temuzi Uro-
-konemu Superintendentovi, izi Urokonem
Chmilenski na thomori davenii pvenichiony,
Uapremudlinunie smygo postyphu kapuoni
pm Pan Superintendent pravele, ze nepriestk-
-pit vladny dmitonuy. Sva ni nienom Pri-
-svitnyj Kommissyji vobovigaku mego pr^o
-toriy, ze pm Pan Ptoxy naki ne tom miy sui
kostanai ni more, qdri vidok havy vry
-ni go nijabo vragdy godnym. Nadto
-svigzki ugo v misshancami i kotnichami
tam stojem, sa nadto vidovane, bo i
-pridygany obarata, a vobovony ch svigz
-kuch bla shurba vshodronie baxi moie-
-nimey hly pvenichionii na hny miy sui
-konichnyj pm Pan Ptoxy naki, ttoze ze po-
-sidae pm Pan Chmilenski, smiato xarjivi
-mogy - Sva pvenichny, ttoze vovnat, nauery
-go jak vobii postypovai - falu xuz mny et-
-lich Offytsialistom vnat^m Provintnyj Ruskiy,
-tak v adnogo na to miy sui albo spvobmego,
-albo pvenichii sly cheguzo ni vridy - vobid
-ze Prisesnitna Kommissyja nay pivo Uroko-
-nogo Frankomskogo v Milatyn, potim Uro-
-konogo Khivomskogo v Uoy Tavii pvenich
-chiata, ale na usilne prokby, Onych na miy
-sach

sach

seach katriymata. Nivog, nize prokby aby
krommipya racyta porwoli fmes pane chme
kewskim na thomone kwanie kosta,
i uigdenie w ty mienie fmes pane dupwinten.
Denta uirynione kalmurdie -

88mo fmes pane Ostrowski, by mogy kwinor na ty
thomone, by poryca, Prieswitt; krommipya
do daskowie pmenisiony, podajj prokby
pod dith J.S. aby od kary, w polnie z fmes
panem Ptoszynskim od Prieswittny
krommipya oknawionij, mogt byt w moly
sklada kaimiaderimie strannika duki Poo
ka pod dith J.S. jako o Ty kwinie wyrokio-
nym narad na granie, niewidriad? duka
mowic na jago niewinnoscia, by toby jedne
w chaci kurdie, ze wyrok wzajguy g
wionym, byt mnicj sprawidlimym; boonic
mas, lub proci, za wyptymym niewimim -

89do kabrana byta wiggu bytowni mojay na
ty thomone miedz Cesarstwa w 1805. ty do
wi - podany, Memorjad pod dith U.W. +
~~Przekonany~~ ^{Przekonany} w wyroku i w gpy miodt onij ne
kaid, wywizie jz narad bezatim do Galicy

83to Kupcy Turcy i Serajowi pod dith. W.W.
na ty skemlyli sz thomone, ze thomone
isttama, nigdy burwitynu na Transito nie
expiduje, a katin dmoisto wy roirionij
kbrus burwitynu na stamie i kweoniu
upracai mowca - prokby jz riat, aby
kalecnie Officialistom w stamie bydaj-
wym uirynione byto, i kby expidujj pro
Transito niekudniti -

84to Pny-thomone katusa ma dobra puzer-
Dej, fndagaya z strannikom gpy mico
obminiai kowada sz Wrod, Wozynskij

Pwinikore

(W tem miejscu brakuje w rekopisnie kil.

ka arkusz; po tej zmianie
konary z punktu 125 jak na-
stępuje:)

utworzyć kłecim. Te udrżatane przez M^{ro}
Superintendenta podpisane, i moim Pro-
duktem oznaczone pod list. 3. K. składam.
To okazuje bezum gatumki funkcji, Onności
Sturby, ~~perji~~ ^{perji} ~~moilosi~~, ~~karzycielon~~, ~~kolonoi~~,
lub nic, do piastowania funkcji; ~~dotyczy~~ ^{dotyczy} do
innej; nagany, i na co od Kommissyji i Su-
perintendentu były osiągnięte i wyrażone
kłamstwem byłoby moim, aby Przewodnik Kom-
missyji, takowe konduite listy co Poch spomina-
kowi, i do siebie odryta traktata. Tak Kom-
missyji ~~znac~~ ^{znac} kłecim, komu jako jankows po-
mianu. A mając prawo Nominacji Podskar-
biomni, nie chcę tego rozstrzygnąć jak dla Dobra
Skarbu wrymni, nie kłecim przed Orygina, kto
nadgodny, kto podmyślający godnym kłecim.
Komni Przewodny Generalny Urządony Bur-
zomski, Offycjalistom Komornych konduite-
listy utwierd; Ten pod listem 4. A. składam.

126° Odwołana Przewodnik Kommissyji od miysie
Ten Władcy podległych, ożytołowi musdawce
musi Decyzye na Przewodnie subalternow-
klegi kłecim Ten niepię ~~umotowii~~, kłecim
odmowywa Mapy, na który Przewodnik
Kommissyji, widzi: Komorny, przy komoski,

Subi

Lutki Polskie i Osienne, Szlaki i Traktaty się
schodzące, oraz miyszei letomych posady ama-
riani w Rapporcie moim wytorzyi miatem
obowiazek. Te mam honor pod list. extory
D. i torzyi -

127no Chęć żeby Przeświśle Kommissary, orowitosei
Strazy, i onych umiowieniu miyszei; baluy
o przewyż^{cu} najednym kwartale i roku kaiduy
komony, gatunki wy chodzących i wchodzących
Produktom, niemniuy etasie i porysujnie po-
wyzszania lub umniuy szenia dochodow, byta
wiadoma, Tabelle utoxone pod list. 4. B. suda-
dam -

128no Agromadronijm Oficjalistom na Ultymie po-
datem Punktach, tak rozgladem Provinuyi Moni-
erinych porzadkow, jak Tabacznego systema
uhtadu, i projektom handelowych. Te odpowia-
doki Provinuyonalne pod list. 4. C. suda-
dam. Tabaczne i handelowe rozmowch rozmowieniu
byta ^{pre} ~~pre~~ wiadom. - so nas' rzuch komysku mo-
-gtem, to albo jui wywaritem, albo wnowe pnych
niomiasalam kreslic Punktach -

129no Podat osobne rozdanie jms Pan Superintendent
zmieniu Provinuyi pod list. 4. E; lotone na
punktach sruogolniey odumie rozwarianych
niomymienitem, te pniektadam. - K. Astrarki
wymawione byto utrzymywanie Parobkow
Wagowych, na tych brati i biorey Pisanie, a ci
Parobey baroziey sey stugami Pisaniem, nirieli
skarbowi Stuzig. - Rapportem moim wrodzo-
suy Superintendent pod dnium 23. Sijnia 1786
roku, przetoryi Kommissary, aby te Parobkow
utrzymywanie pnie niomym rozkato na
utrzymywanie Stuzinikom; pnie w i Strazi bez wy-

Patku

Dattu rojstvego pomnozitelu sigei Punifore
 Sharbone ro Bzhu Pisamon niwostawety by-
 kade tykto pmslan Superintendent, atyphe-
 noluya in forma autentica, atprotokutu ney-
 =vita, a tykh stravnikiom priyziei, i podlegani
 N^o Superintendentom tyto ostreziome -

130° Staradny postupak Bolshoy kamernykh,
 i Stravnikiom kuzpommi teyor Miast, jako
 ludskoy obrata, tak aby priyatadny myrak
 byt poyromu sbrodni, kadanu i Prokbatyete
 caley Provincii - Poygotu ty Madenul staty
 pamiatnyom dla Officialitom, ~~ofisii nymoiy~~
 tyru nymoiy kroumichnosoi uznali Onubne
 obrone - Proiby, tyte miadim ranise ka sig-
 danim Provincii, kamernam mianu Onubni-
 Kprowadu tekomego Sprawy ty konca opozimie
 poyroli Poyviltne kormizy pritoiy, aby
 konim puykonania sibi, ey ust uttumione
 ialhoue sprawa, otad pite kanda kadenez
 Kancellarye podawata wypis tykh sprav, tyte
 podnisi kormizy kazata - Punipotnii Mur-
 =beni Dygesti miu miannykh xoyrazimim roya-
 =kim stepniu sprawy podawali; a M.U. Super-
 =intendenci rydawennykh poyrom, lub caly ke
 Klemenia kormizy oiggnionnykh sprav, opisa-
 ni brotkii puyvilti - Takovy wypis ke
 tykh stran puyviltany, niepode xmonnosti
 lub chyi uttumioniu sprawy -

131° Pritorinim ust Bolshoy N^o Superintendenta,
 re Grenicy narviscy ni sig upatnone lotnie-
 =nem, stoj otromom ro nise chegum - Te aby
 buty upatnone upreosa, i podaje poyubit, aby
 Miliya Sharbowa poyviltiona kstata, i Pro-
 =vincii duxitome tyta - duxygy pundoum nima,
 = kadanu

zgodnie to airi wrażliwości myśli i opinione, sław
-ku mu niemożę

132° Wiązów Dalszych zgodnie iak to, w gdy istnieje
-kroci wyprzedzając Kondusynje, zairinii kusitu
-ja, literego kusitu najwyższe iak cześć optate
Patronom, aby lepiej iednego ustanowie; litorinib,
już iawnie jntwepom skarbamił pilnowat, i
zbleni potentami skarbu Koronnego znowit się

133° Dawniej sze Dystrykcie Kommissyji, Prowinnyg
Muska, przed tym obszernej sze, siesnety, wyobla
-niu kahlkowat do Prowinnyj Krawcowstuij, kullu
-pylowat do Ułrainstuij. Jech smoch Komor
odwranii zmnij szęto Piereptę Prowinnyj, a
przychod Acapensu Officjalistom. Prokta, iak
aby Komory do dawnuy były przyswoicome Pro-
winnyj - Iak gdy te obicnie Komory są obdęte
od Kżemienia, jch posada kazi się obkrywai
przymostowi padleganiu teraznij szym Wnina
-krowicim - Nadto Ila skarbu iak wicci milie
obozna, ciz i Ruskiej Ułrainstuij lub Kraw-
-stuij Prowinnyj odwany iak przychod, byle ku-
-pidnie do Kazyj Generalnyj wychodit, moxina
to zgodnie niewrupidnie, a troshlinowic o do-
-bro Prowinnyj № Superintendenta pochwalic

134° Prowinnyj Muska składowa się z Wojnowskim
Kotyńskigo, Podolskigo, Kłimi Chudmakiuj
podatki podymnego i Ciopomigo Bonriatu da-
-tyciowskigo odwany iak do Bawny i nka-
-chuntii Prowinnyj Ruskiej wychodit; a skaga-
-kun Fabairny ro Bawie kędęcy do Prowinnyj
Ułrainstuij obxietonym xowat. Sojtonne
Kypomskie z Kazykewa do Kazyki Mamienu
-kuij wyptaca się a Kazyk stepowany z lu-

-Onowa

= Onowem się bawie - Magazynu Tabacznego
 podległości Prowincyi Admianu Kdaje się na-
 =leżać do Generalnego planu ustanowienia rak-
 =ni w wojsku Dystrykcyjnym i szwadron, cerym w
 Drugim przedziale - Kas' wogółem Papieru ni-
 =brania w Admowem teni w Niemczech; gdy de-
 tywowski Powiat podałki do Exakcji Kamie-
 =niczney optacji, wież iest sprawniudliwa, aby
 w Niemczech brany był Papier szpłowany -

135° Wierności przypisyjionej karie roinnu Rappor-
 =tu do Prinsowitney Kommissyi Superintenden-
 =tom prisytej, - Czysto: krowi wyjęte Rapporter
 naważają Superintendentom tym osobom, któ-
 =rych wyznosi wstorię wiernie poninni by-
 =li - Prokibę iest, aby Prinsowitna Kommissya,
 proim wyrażney Dyspozycji, Rapporterów Ex-
 =traktom Kancellarji wysławuui kazarada -

136° Apowodu przeswiedzenia Superintendenci ora
 Ulky, m do Niemczech Dubna, niemniej proib
 ponowu o to miaych, mininum wiernie
 Prinsowitney Kommissyi o posadzie iudnego i
 Drugiego miysca Boniui - Niemczech iest
 we Szwedzi Prowincyi, jako oblegosci Kra-
 =nego stanu i Kwanca Szwedzi - Miasom
 iest Krolowski Niemczech, przyzwrota wiec
 aby zamoich zważalk powstajejze proia Kom-
 =missyi Officyalistom dostawato wyprawie
 miysca dla Kassy Kaspiczyne, podług wyryj
 wytorionego Planu Dene, miaskami dla
 Kaspiczyne, miysca najze Szwedzi
 =ne dla Archiwum Kontrarejestrowoyi Doin
 namit dla M^o Superintendenta Ofiarowany,

ktorem iżnawli dla wnikniinici Ciinici Kuriga-
 -kowi i Starostę do Jm. Jana Superintenden-
 -ta przyjeżdżym niestabat; Czakała nalicznie
 i miysum kasy rżegrona, które winnym
 Powicie w Dubniu bydyby niemożta; by pi-
 -żniśtko rowne, bo wżasie mienici Kurigowy
 -kowskie Woyśko stoi - Dubno ras niemożta
 -kwantariom tych które wyrazidom, iest illi-
 -stem wżasie kontraktom nadto ludnym
 -Officyaliate sżięgólnie w burawale sżię-
 -niomym rozrywany bydy - Skinici, choi
 -moci i powiętku Barwo Oficiorowanych, Drojici
 -zbytmi wżelka ubożyteby Officyalistom, kto-
 -rym i Drojicowii Kynowoi niematę bydyby
 -przykrozię -

137° Trudkime Jm. Mosi i Prisowickny Pracy przy-
 -zwowii, w Roku 1785^{om} w boxie do Magarynow
 -kakupowai sżicida. Magaryny napędziome Mo-
 -żem. Burawaya Pracy pód dnim 21. listopada
 1786 Roku na popiędziejym Kapitanim
 -Kommisiji wyprędaie sżicida - Obymatele
 -Wojnowatw tych rolotomym mi sżęgdowai
 -siez wole Kommisiji teraz sżicida, chwidog
 -postępie Jm. Jana Superintendenta Provincyi
 -Ruskiej iż Magaryny Wżemieniicki iego
 -Proxigodzenie sżewny, nie na karcie pżalcat,
 -ale ubożim ludziom na karcie niemici
 -chwoii Amorskiej sżdawai; sżakaję mome
 -iż Magaryny wyprędaie, a wżisie sżę obija,
 -iż ta Summa pomimo ostnienia P. Pracy
 -niustajęcy, jaby pżęduie na wyprędaie
 -w boxie pżiędny, kachowany bydy do walskiej,

Prapo-

„Dyspozycii, i magguy kudy wymiary potrieb
 „podebny,“ Do Ogolney wtaiaa sz pucepty
 i prieto nitnie nadozijej nomych Magary-
 now utworzenia — Porroli Priscuitne kom-
 mipy a pntoryi, i i belome odiclenie iest
 konicinyom; nie bylo xi tak Belie chiaci,
 ale xi Monshytacya resitogo Seymu opowis-
 =jaj warunku no Ustawie 1780. Proku remiej-
 =ciony, i i Suprety na Woydlo i inne krajie
 potrieby obroione kofci magy — teri przy chody
 iedy nie Woydla od daci, a taki rada nowy
 summy oznacai nielozie: Summa xis xi
 slupowanie kboia na kmit no chodacy, no ka-
 =miane obroicnie smega skamony ni byta i nie
 =jako wymiary nemi pochwedami wryteli reu
 oznawiony kaktiwidacnyom resitat — Pristoi-
 =nime moim iest, dai Dyspozycy, kapi Gire-
 =ratny, aby juw ne wite i nniie magye przy-
 =chody priedary kboia, od dicitone od Generalny
 pucepty kuty, aka slupicnie kboia potriebniga
 Tabella kboia titore resito Do Galicyi, Charuj,
 jak wulki iest wy chod, a przy talowym nmai-
 =nym dobyciu, takny nniwile, i i niurodkay
 gtoe sprawi, a roben eras poino kofci kboie
 kupowai, kudy umirajacy kgtodu smutnym
 byliby niedokanu krajie kwiwimozii swia-
 =Decem — a jidli to prietozimie moie stwi-
 =nym Priscuitna krommipy a xna daci,
 koweto by sz nays pnaod Magary n katorie
 no khamianu, titore ni bylo o dawanie
 puraxion stroskanych kopolanow by kape-
 =nwid o eruty nad jik korem wtaiaa kba-

Janey

jonny piwry, ale nadto supniy padku oblegienia
Fortey statby sie pomocy dla rywnieniu
oblegomych —

138° Na Ultymie kofce Prowiniji Ruskiej, roinne
rozumowania byty Officialistom wzyglom po
steanowieniu pewny ptacy dla Rozumow
nych, lub tej ich zastawieniu przy Prowinie,
jako Uwagzenia Podskarbiek miu ehoiaty, a
kommissyi Wyprawy kakuwirduty. Lidsmy
strony przykladano, iu lito wzyuy pracuji te
mu wzyuy braci malicy; Suu roinne wy stea
miono, iu Pisania naukladniczy siego steanu
kofca bez silne, liudy wola kuzprow, lub nau
mniyszy macy amrot, komory i pisarwa
nie czynnosci adba — a czystokroci stawan
nose Pisania pomnawieniu ~~penji~~ ^{penji} spomiglasie
jacy sie perezly, w popolejonawniu kuzprow
i omych do siebie przyciaganu, iut starbowi
sukobliwey — karadkita nie jako Priscowitne kom
missya Wyprawy pod dnim piactym Pe
lidziemika 1771 roku, iu pisani jide ma
two klotych, a reszte od summy przychodo
wey procentowey kawiste —

Kdaji uz kofca ta pensya metq; bo liudy
Rusicy ma pewne klotych 800. Pisani
Uwazicni Officialista mniy ma — Suu
kmarniczy sly ukcydno Pisaniom nadgrob
nie jako by miorosi Pisania ~~penji~~ ^{penji} ustawa
wionny. Nadto ofdy mata iut Pirepke, nie
mile meo kakuwirdeniu; a katem prace mui
u kmarniczy niewymaga nadgrobny; zastawie
wzy przy dawniczy slym Uwagzeniu rozumim

139° Obiázejce Prominuj Busky, zastatem nko-
 =nionny rnykay in jekmzi Panowie Officya-
 =licí Dosi Stuej, pried Ulkyne sami sobie rber-
 =sept Skurbonych wytrajaj pensy, i piewny
 =kaptaonemi sz, nizli eras optacii miancy,
 =sturby strawnig. Kdaji sz potribaz ustanu-
 =wri, aby pod radnym porokom Officyalista
 =niekud sz pensy, awi na Ulkymie. Albo
 =jirelity sz to kdawato niezjako ostrosiaz bydi
 =prijmniij ostrica, in gdy Pruwior Genwralny
 =obiázejce nie kdroznego nie xnalozie, Ciwew-
 =tey eraji Praji wytajyie bydnie mogj. To xas
 =Prawidto nie kdaji sz saggai do straxinikon,
 =tatonij niemajce fundusow do utrymywanien
 =sibie, Anticipative misyjanie kraie by powimi-

140° Byto mi priutadano, aby Pruwiorowie ko-
 =morni koncom naueniam sz pnterepou Skur-
 =bonych na Ulkymie xplidzali, to iust: aby sz
 =sari Dwe rexy, Pruwior rax jekidit. Dux
 =gdy na tej Ulkymie Obrechunki niemay-
 =wijcy wryerije mogj smatka, a pensya nie
 =willek Pruwiorom ornawione niekdaji sz
 =noludaci na nich tego cypawu. Woli lub
 =uludowu Pisawu xPruwiorom restawito
 =kdawatoby sz ~~mi~~

141mo Trapiu sz to miedly, in eraji konfiskaty.
 =Delatorowi niwdaji sz, jako sam teraw
 =tego Dostwiedrytum, i strawnicy bymajaz mie-
 =ptakni. Naluzatoby Ulkymie, aby koniciani
 =Turyty do straxinikon na pensy i biogrych
 =Delatorow eraji konfiskaty, kuty na Ul-
 =kymie pod burej kaptaonem ne smego ma-
 =jaktaw, sludowane, a Superintendent prij Dey-
 =porcu po Ulkymie ^{aby} Darioit, in wryy akcie bwi-
 =ty rtorione sz -

142° Priznanie Officialistov na fermanu kaze m
 =sig kaze tyho rozostom nepriznanych kuz
 =stov. Kapitulom oho Officialistov na Ulym
 ix kuzny kalordonovi circa Vedimonie pr
 =vicani, rozklydom prymy tu tepny dostrixiome
 =mi kuzny, tudzi aby kuzny droixnych stro
 ix Towarom i po Towar ix droixnych sig na
 fermanu, kuzitami svidurammi seba pr
 =izeni zastavny, na innych Momo rach mra
 =si srey podoxy ~~ty~~ molnemi do certyky
 pomtorney i tamoweniev sibi podoxy kuz
 Nadgody kas Officialistev ma ty, ix opoix
 Omoix kuznych do kuzny na Ulymno pte
 =coney, trici grosu kuzny na Momoze Cha
 Orinwiton zastavny Oda attendujezego fermanu
 =marku v Dubni Officialisty - wry kuz
 te napasu na Drozakh, kuzni kuzny na
 Towary w kraj kuzny, kuzny i kuzny
 roziniamim handlu - usilne proixy do
 kuzny cizotolrovi zamowome o attento
 manu fermanu, okuzny kuzny kuzny
 ari nadto nepriznachte. Takome prydaw
 niu, aby kuzny uklyome prichodam -

143° Premisy letnych urazdeni, mizaru jui kuzto
 Obiktem kuz w kraj jako na Granicy spo
 =rom, ohas aby pewne miaty prichodto; wry
 czeni Omych aby skutkimi niebyto taski
 kuzi na jui utorionego systema - Okuzny
 sig nepriznachte Premisy, ix tym sposobom
 utatwiev sig handel pro Consumo, titoren
 scis mra nalezny; tworije sig moze kuzny
 mizdy kuzny i Officialisty, a po kuzny
 niomych balomym uladixie, mizdy mizdy

=cym Tomar, i rewidowai majgum, wyrobio-
 =na Remisa, uszkodzenie Starbu, pokytak
 Officyalisie i Kupcomi przymsie moze. Snie-
 =gotne nakomienyżcia iynia iudym Dobro-
 =Dziystwo, Drugim rowney konkurrencji
 iynia uszkodzenie. Nikt nakomiu niex-
 =pewni, aby Remisy ginegi niemozgy, a row
 Kaminurowy talony Tomar, podlug Ambedu-
 =twai Raportu J^{no} Biornackiego do Prowin-
 =cji Wielko-polskiej Delegowanego, przykladom
 moze ludzi Dalszym. Kdrugiej strony led-
 =naki ito uwiazai nalezy; jest rowie Tomarom,
 ktore rewidowane na Komorach Wchodnich
 pnia niemoznoxi nuxad ich utowieniu, uszko-
 =dzeniu podlegai moggy; a wioxazq flisy
 na statkach, albo furmani, nie kawozie
 a karzaniem dostai sie moggy, uszkodze-
 =nie iynia potrafiz. Kdamentoby mi sie ruz-
 =nie takowe uwazzenie.

Naupriod Miasto^{mo} kyo przyuczalnym to
 jest: Warszawie, Poznaniu, Krolekowem,
 Lublinem, stuzyc prawo Remisy moze.
Conctore; Konfraternie Kupieckiej Rejestr
 Kupcom utworny majgum, ktomiy iqdai
 moggy Remisy, i takowey Rejestr cztomiy
 exemplarxi miu ma; jeden przy Konfrea-
 =ternij, Drugi na Komorze, Trzeci u Superin-
 =tendentom, Ciwarty u Kommissyji bafzi me-
 lo rok wolno bixie Konfraternij rozwa-
 =ziymy, czyli dostawimy lub nie i majgum,
 i Rejestrui tego wystawic, lub przyfai, a omi-

Agieniu

Tajemni lub przydaniu, taki Kompraktoria
 Komory, Superintendencji, i Kommissary
 Obwiesci, - a gdy Kommissary występienie
 lub przydanie przyimie; new ten czas albo
 Dobrodziejstwa wzywai, albo Tomarysk
 od odpowiadzi podług niniejszego opisu
 mowim. koficji -

Treści: Towary wy szychogólnione koficji po-
 =winny na lotore koficji Rumispa moie, re-
 =komisje Samboto: izi tytko niewolnicie
 =wicy potrzebne wyprawdzone do krajie
 =prier Rumispa koficji moie - jedynie new
 =tytko aby tkom sturige, aby per Rumispa
 =nie sity -

Stawate: Wchodzący na Komory Wchodnie koficji
 =mają prawo Rumispa, partumy poluie, ~~partumy~~
 =kapłombowane, i wywarzenie Wok, Magi, miodosi
 =piwogteli na kuficji wypisane wstanie - a li-
 =sari Rumittajgy koficji koficji koficji, koficji
 =samie i Ausungu Komorie rumittajgy
 =sile -

Piate: Komory wchodny Prowinacy, tytko tytko
 =koficji oknairone na Rumispa mają, jako to: m
 =Prowinacy Rusliuy Dwie wystawie: Madzi-
 =witton i kuficji - od przywarzenia i plom-
 =powania koficji na Komorie Wchodniuy
 =kaptai od Cetrare groyy 10. -

Sixte: Przymiontocy do Miasta lotorego m
 =wicy wypomnionych, przywarzenia następi
 =i Rumispa Faktumy, a jicli albo wogatum-
 =ku Towaru, albo m miodosi omych wku-
 =re izi rożnic, konfiskata następowai ma-

Siedm: Chcący zaś do xbytku wixy prawi-
 =dxi, sxi xgobne powiniem miu powolniu,
 =do kommissji podai Memoyat, a kapowu-
 =leniu udxileniu Sumisy 12. Procentu xapta-
 =ci- pto ostrzedu nalczy, aby bylo Paszport
 =do pot roku stuxyt- po cxiem xci niobxyty
 =uznany byxi ma-

144° Wdowolniu wixy sklim Komorom expidya-
 =waniu pro Consumo i Transito, nay wixsxi,
 =wymilajq mi pxy xwoitoru, bo handel wbo-
 =Dony, ktorem sxi sxiu nalczy, utadwia sxi-
 =opatruie Transito Colitadm byxi mi-
 =moxe, a wixy sklim Officyalistom chci pxy-
 =sigtym, xawuixniu jst wixyq, niobpiciq-
 =Kawatob, mi sxi, aby pro Exito wixy sklim
 =Komorom i pxy Komorkom wabno kasto expi-
 =Dyowai, pro Consumo xas do sxiawmbu bylo
 =Ktolych Dixisxiu Nadto: Militore Toweru
 =chicadum miu stego prawidta nayw wix-
 =Tgione, o ktorych w Punktach handlowych-
 =Tym uporobim i expidycya kexora, i plum-
 =bowaniu kexpicixniysie nastgxi- jxieli
 =sxi to. Priswixtney Kommissji Kdaji, Kom-
 =ny tatiome wixanawye takwo byxi-

145° Prispi Religij swixiu kawi dni puwne, dxi xci
 =xiotygodniowey od dani pxy, potribu aby
 =smoich xnoion niu miu dopocymu. Kaw-
 =Toby mi sxi, aby expidycye Cbne no Kixiile
 =miejscu niemiaty- Pocixtoni xas kuryrowie
 =i w d r d x e pilnocy kexpyq temu prawidtu po-
 =Dlegai niu mogq- dxi aby utadnie handel
 =pro Exito Polski, ktorem cxi xtolowu pxy kxi

Den

Coon prowadzony wprawieniu Onego księgi w do-
 -bocz, i Miedziule miatby eolobmie, opoiznieniu,
 Kdawatoby id, aby wsięstkie mychodni Bro-
 -Duktow miui mogły wpridyocz po obwodzie, at-
 -wczasie tytko wloteromych farmarion Kęjocz-
 -nichomych - a Mchodome puid rielonomi pokonom
 wpridyowemie bydzi nūmogły, - Wsięskę pniy-
 -tūw w Galicji upowarzinai moie, gfoxi rielome
 wpridyocz w Miedziule i Swojto miedzi ni się -

146° We wsięstkich Prządnych brzejach, biomom rze-
 -buziniu erzudianiu Dochodow Celnych, utwo-
 -wionę ustome, ii nihomu Powiatomy nie puiom
 -sāy od Granicy Powiatu MoŃi ni wsięskę pōki-
 -Bocetu wsięli Kwiit, od Strazij Celny niokacze -
 -Takome Prawidto mogtoby bydzi uduktarimo-
 -ne, gdy nota od Kommissary do Directorium
 -Powiat Jh. Mowci podaney kōpxie, a wsięskę mō-
 -moine, aby i Karjiesmijōwiy Dm, titoromu ka-
 -wrażdnie i dochod Powiaty obdany, niechiat ro-
 -stharom swaim kabrapiciyōi catorōi Dochod-
 -wom publicānych, i umiōiziyi skutkium wprō-
 -tey Magistratury, titoro uistestwo, i ulepowie-
 -mie pomōzku, jego Cyjomaliny minna tro-
 -skulimōsz -

147° Kaciz wsię kaxapote Piziswizny Kommissary wsi-
 -notai schanowai, a majō honor nomij rasiu-
 -wōu, tēm wsięy o kwertōzi Decyzij, tym mo-
 -cniōy Onij woli skutka, bronii pomirimum -
 -Prūkonany iiz kaōdy z pōw^o kaxiādzajōwch
 -mōi kaxowōe xamian Dobra Scharb, pētmyy
 -iistom by nēdxiu, iiz mi ni rēka miū xē-
 -rte, iiz Prūtorinē moie uizyōie, wsięskę
 -Prūkolucij pōd Onim Ab Sijua kaxapōtōy,

Kachari

komu přepis nie jest wiadomy - Uniwersaty
 w Altku wniisione, tymi bytło sy wiadome kto
 -rych albo pumia, albo jnterps iakomy do sto-
 -licy, Pomiatu, lub Wojwodstwa cizgny, kda-
 -matoby sy, aby Uniwersaty tyzge sy maly
 -nich byty po krosiostach i Boznicach oglatan

150° Mlydy roznymi nieprizwoitosiami ktore sy
 (kadamajq, iat ita, ze po kromonek Faktorum
 kmaufduj sy, ktorey kprizwoiteniu smego
 oszukiwai, majq na Primitio Sto. Prokofoma
 Dyspoxycer Superintendenta Prowinu i
 -stuy kniosta te nieprizwoitosi, lez aby
 sunomy Alkar krommijai nadat kapuwni
 niepowroeni tych Faktorum kaji mi sy
 konicinosciq -

151mo Wyroni Prizwoitny krommijai pod dnim
 10. Sycznia 1780 roku oglaty krommijai,
 Ciermonych klotyeh obrzynanych, wilerki
 Onych, a nie puztneinim obrzynanym, Deto m
 pomod s'istego kadamia, klad be obrzyniste
 klotu nehodxi - Prichoneuy kstadom, iz
 Wielko Polkie iat nejako kstadom tych Cier-
 -monych klotyeh. Skazak lub kyd khandlijey
 gdoxi sy o wetne, lub inny produkt k'ermone
 klotu wysdaje po klotyeh Cimmancii, a
 -bioney niuwewer naey, byle Ciermone klot-
 -ty odobrad. Kyd lub k'ermoneinim kermiey
 sy khandlem no Wroclawiu na Wagy ku-
 -puis Ciermone klotu, a tak ne kaidy k'itu-
 -ce knacim k'arabiei, a ne p'ety k'izalnej
 bez mowngtranejo k'awunku Mapy pomna-

je sy

ria sig - Natuy scisle w Prowinui Muskiy zachowai
Uniwersaty pominiome; leca brzeskie bydey
staremiu, kudy xwisto niepry xwoitowu utti-
mionym rukostani -

Pracy Prowinui Kommissya do Prowinui
Wielkopolskiy jako najwistley sie ^{wydat} (rozkazay)
aby rozwozige keltome Cierwone Ktoke obrzy-
nane, na popuraniu Officialistow starobomyh
byli pozymani, a surony Wyzole nich bydey
pogromem beda niepry xwoitowu bydliu ze stilo-
doz krajie usilnoiu -

152° Moneta cesarska stosownie do umowy Domu Pa-
marskiego z Austryackim 1753° Polow kibe,
ma nieprywnie kolonickiy 20. Przyniskich, czyli
80 Ktolech Polskich Fyner. Wolnowe iuy na Mo-
morech po granicanyh brania, bydey ry skim
Ola krajie; bo to co kirey optace do Mennicy
po 1/2 87 1/2 nie bydey dawad jako 1/2 80, lub Ola
moznosiu wytauciu sig kuretu Feynowaniu 1/2
3. gr. 15. wyryy. Monety ta adwezione do Szapy,
a ktad do Mennicy od dawanyg xustanie. Monety
wielkosci sig pomnozy, a miedzi ogromny kumy-
sig sig ciziar, na ktoron ditwa sig uskane, a
Pracy rozpolitek ze kurebinie prawa 1768. 1775

Lustracye Gtom Rydonoskich orak i przystapienie Wladny ostatnim sey mmi
oskarzenia Lustratorow i na moy porwolony urnai taino moze -
tych xariesionych obiatowanu wy-
prowadzone (Lustracye) -

153° Unriadomiony iu Lustratorowu gtom Rydon-
oskich, mimo opis przyjzgi smoiy; iu proca
rekompensy od Wzplytu Stanom wygranickomy
kadnych podawunkow nie wiadmie; Staro
publiciny rozkadnaja, i Rydom, ktorych opi-
sujaj staja sig ciziarom i wydatku przyjznej
miatem honor do P. Kommissyi przed nim
Cierwone pisai i donisi. O przedziejnym
noty miorie przyzemnie kadanie - a tak nay-

przewy

pierwszy raz w tym badaniu od krzyżów Jmci Pana
 Honorowickiego, Powiatu Generalnego Tabacznego
 Powiatu Muskińskiego, oraz dustratora Powiatu
 Włodzimierskiego. W Dubniu wstąpił mi Jmci Pan
 Stobnicki Pisarz, który swiadectwo pod listem
 4. J. chego zaś jako najdłuższy mić boni-
 Oxionej prawni, umocnionem do wyprawowania
 Jmci Panu pod listem 45 Jmci Pana Frankomskiego
 Pisarza Komory Milicyjnej. Długo jego pod
 listem 4. J. chego oznajmie: iż się dowiedział, że
 węgry się przed Pisarzem Komory Dubnickim o
 xbarcie rydom przed Jmci Panem Honorowickiego,
 kupiednie zapard się po przedniey pomiesci,
 i thakat i Euonim kaswiadczyli, iż o xadnym
 koxiurstwie niestudzą-

154° W Włodzimieru w zastaniu skargi rydom pod listem
 4. 8. Jmci Panu wprygotmności moicy krzyż-
 =ne pod listem 4. J. chego: iż Włodzimieru Honor-
 =wicki Lidenski, Komory w dnie, kępa Falchora,
 Dwoch Straznikom i Citiruch Lidni x soba
 miał, kępa sibi x Komory i Lidni kępa,
 o wieloxi Opiarowal mianego Dalku targował
 się, i że x 50 Opiarowane podxiadom dustrator-
 =torowi, Faltorowi i Straznikom dostaty się-
 =nawto brane bezplatnie milicom Towary, my-
 =leatki tego thakatu pomniewady. Po talowey
 =obraney Jmci Panu, xleatim Włodzimieru Ho-
 =ronwickiemu przed sobą stanął. Ten gępy się
 =wysłuchiego zapard, i przykądcom że w dnie
 =Porychku nie niebrał, xastaniat się i Prępięty
 =Opiarowal. Nadkardem wije meć Ożmii, tal
 =oskewnajguch, jako w bwinionego roxmou-
 =kępa miy se, wias i Osoby przed Wł. Honor-
 =wickiego wiste, wysiężególnie, i Dabaję, że
 =nie xaspokoienie Wł. Honorowickiego, diktarię
 =że dalkoty, brec, i one xastaniat musieli-

Lw^o

Sei U^{ny} Chorowicki, ~~nie~~ występał Rybom do przyxwa-
-ito się swiadczynie, iż ci Rybom pominim kochatu
-skawęz się mowim pnterpeie swiadczę nimogę.)
i że jeden z nich publicznie obciarał na występli
-kary, i ponomienie przy sięgi Ofiarowat. Kągro-
-xiony Faktor i Straznicy, nie lednak niemy ma-
-li. Przy sięli potym Rybom, swiadczęz, iż ka-
-mutoim smoch niyuy nie podnoszę, ci Urodzony
-chorowicki kmitem pod dikt 4. b. sto xij się-
-deń pntensya tyllio Rybom napaloyone, pnter-
-pinienie jednak niyxtadzone.

155to Jm^o Pan Chorowicki będe w Borycku miście Wyce-
-mego, rozumiad że gwałtownością romiwarnym ka-
-pisanim, moie xjednei moie Mxojedy; lecz gdy
-pntekonany iestem, iż w pisaniu miasta tego
-Rybom nie jst xżetelnym, a nie chiał bym
-aby w xśdowanie moie miato będe pnterpeie
-u xśhodalenia Mawbu Dochodów; Proszę aby
-dustreuey pomtowa u xśgnione wtem miście
-będe. Przytad ne tem miście u xśgniony, sta-
-nie się innym miycom kowu, iż starania
-oswiedzenie Mawbu się będe.

156° Odobrawię Mawbu od Rybom Mijdyryca kowickiego
-pod dikt 4. S. Jndagauy, miasta tego Rybom pod
-dikt 4. M. u xśgnitem, która wile winny m te-
-goi Mawixora okaruje. Dla u xśdomnego xśo
-pntekonanie, Jndagauy, pod dikt 4. wy xśnawij-
-tem, i oney wy pnterpeie U^{ny} Borezom-
-skiemu Mawixorowi Jm^o Urodzonemu (ci Chorow-
-nych poruczytem. Ten wy pnterpeie Jndag-
-gauy, w xśgnu i xśgnu moiey by tnoiu. ne 18-
-dołu, obwinionemu dla w xśgnu odpowic-
-doiu, i odobranie u pnterpeie i xśgnu
-munitowad; Sei do tych xśo kłumaczenie
-się tenie U^{ny} Chorowicki nie pnterpeie; jako dikt
-U^{ny} Borezomskiego pod dikt 4. S. swiadczę.

157mo Odobratem kaskawenie od miasta Wtupi, ro'wmi
-pnterpeie tegoi dustreuey kustrawnego, Jndagauy.

1149

=seach katry mata. Nivaz nuzj prokby aby
brommijaja racyta porwoli jmel'amu chme-
=lenstiumu na bromoje kwanie roslu,
i uragdenie w tyj miane jmel'ane supowen-
=dente uirynione katmurdii -

81mo jmel'an Ostrowski, bymszy Dumixor na tej
bromoje, seypowycy, Prieswilt; brommijaj
do daskowiu jmel'aniomu, podaje prokby
pod dikt. S.S. aby od kary, w polnie z jmel'
Panem Ploszynskim od Prieswidnyj
brommijaj oknawionij, mogt byda wotrym
skladu kaiswadezimi straxnika duki Pora
ka pod dikt. S.S. jako o Tykuniu wyrowio-
=nym narad ka granie, niemudriat. dca
mowit ka jago nieminnosie, bytoby jmel'
=o ukai' murdii, ze wyrok uznajusz. q
wionym, byt mniej sprewidimym; bronie
=rae, lub proci, ka wyotzymym niemim -

82do Kabrana byta waiggu bytroiu mozy na
tej bromoje mieda Cesarstwa w 1805. Tylo-
=wi - podany Memorjad pod dikt. W.W. +
~~Przekunawstij iia~~
~~Przekunawstij iia~~ (kwy moku iia gfy miodt omij ne
=haid, nymwizi jz narad bezatim do Galicyi

83^{tie} Turcy Turcy i Strajoni pod dikt. W.W.
na tyj skawyli sz bromoje, ze bromone
=sttama, nigdy kursykymu na Treawito ni
=expeduje, a katim dmoisto nymwionym
=skrus kursykym na sttanie i stwecniu
=optuai musoz - prokby jz riat, aby
=kalcenie Officialistom w sttanie bsdaz-
=sym uirynione byto, iiky expidujy pro
=Treawito niemudniti -

84to Pny-bromone kalusa ma dobra puz-
=Def. jmel'ajaja kstraxnikow gfy mico
=obnizimie kdwawda sz Wrod Wozynolujy

Dumixore

(w tem mijsce brakuje w rękopismie kil-

ka arkuszy; po tej poremie
konicy sig punkt 125 jak na-
stypuje:)

utworzyc kladom. Te udrzadzane przez M^{ro}
Superintendenta podpisane, i moim Pro-
duktem oznaczony pod lit. S. K. skladam.
To oznaczyc przezem gatenki punkcy, Drowici
Turky, ~~penji~~ ^{penji} ~~moilosi~~, Karyjaidon, Koolowci,
lub niu, do piastowaney punkcy; xdatowic do
innej; Nagany, i na co od Kommissyji i Su-
perintendenta byly miazegobowci iymione-
Kadonim bytoby moim, aby Prismoitna Kom-
missyja, takowe konduite listy co Rok spomiaz-
Orai, i do sibi odystai prakata. Tak Kom-
missyja i xnei bzdxi, komu jaki interes po-
miesci. A majacy prawo Nominacji Podskar-
kionci, niechcy tego kasziyeta jak dla dobra
Kerba wiymai, mied bzdxi przed Ocyoma, kto
nadgrodny, kto podnyispuniazgodnym bzdxi-
Konnii Drowici Gynwobny Urodzony Bure-
komski, Officialistow Komornych konduite-
listy utowit; Ty pod litery 4. A. skladam.

126° Wskazana Prismoitna Kommissyja od misy-
jey Mladzy podlegtych, oystolowai misdawai
musi Decyze na Prictorienii subalternow-
Chyq kaburii by misnyawitowai, kladom
odysowai Mapps, na ktory Prismoitnei
Kommissyja, widzi: Komorny, Priskoitnei,

200mo Prześtawano mi iż gdy mniej plantacyi, wię-
 =ciej dochód wyskubi dla matey Republiki;
 iż kraj na znaczney plantacyi niewyskubi,
 bo nato mniej się wychodzi zboże, wioząc
 Tysiąc - Sześć odprowidzi takma. Dozwolili aby
 newi kraj niemiał produktu, bez którego się
 nieobeydzimuy, iat jedno co dew' obcomu na-
 =rodowi pramo notorimie samowładney amy,
 nei jego rośliny - Skerui się aby liudy, któ-
 =mieni być wykupiony, iat dożyj' cieżę do-
 =mowey komumpoy; bo chtoż tak nei opte-
 =te, Panu jak produktów publicznych przy-
 =miesie dla więksi razem kilkunastu sto-
 =tych; ate nei wykupiony ten sam produkt
 we dwoie dawane, nie dożyj' mu się, byda
 takim cieżarem - Tysiąc wbro^{poty} Kłami
 więcej przytka więcej niżeli zboże. Dwie
 prawnictwa oddanych dno^{xi} każdemu kofda
 prawnictwami, gdy do pleniote Tysięc
 koniecinego wzięte rostaney - Ani oba-
 =niai się mozna, aby liudy możyto kofda
 nato Tysięciu, bo niewładnym roku iat
 urodzay, a zapas jednego roku następnym
 letom stanie się oputnieniem - Głowy zaś
 nato było tego produktu, dżma iat obśi-
 =szym krajem do branie tych produktom -
 Prasy równie są krajem głębi Monopo-
 =lium skaspowane molny tego produktu
 rochoł zarzeka - Kdaniem więcej moim, ka-
 =kcyi te opuszczone plantacye w Woj-
 =wodztwie Podolskim Prześtawiskim i
 Wotyniskim - Sześć aby były Dobrego ga-
 =stunku rośliny, ^{aby te} ~~to~~ gęble nie do najprzejm-
 =niejsi mniej do średniy przytka do-

shometorii,

-skonatosii, třeba usilii wiadomosci sposo-
 -pu plantacyi, oraz dai nasiona dobre-
 -jizeli Przewidne Kommissya pomoci mi-
 tego rozwiynete, aby urzadowanie moje mogy
 Magistrate wie chlubny reszty dni moich bylo
 Epoke; gdy podlug sposobnosci moiej powo-
 -li chci usilnosc poswiecici nastudce krajju;
 mojej neymniejsie podne uprosii w J.C. dzieiu
 Podskarbnim Wilhelm Koronnym i J.W.W.
 Kollegach prosiby, aby mi pomohli roinne
 gatunki nasion sprawdziu, te obdui ka-
 -nadzieniu Jm. Pana Superintendenta Provin-
 -cji Pruskiej, aby Obywatelom Wozied Ma-
 -sion — Wirginiskie Nasione wyprawdziu
 iednego skutku Prusom ka Panowaniu
 przesitego króla neprzyjniesty, moze i
 kraj nasz podobne miu kofnie Skarba-
 -cy — leci inne moze, nalezacye gatunki
 tych roslin — To kas obwiadzenie nalezy
 uwyjniu, iz gdy lepszy gatunki kofnie Ty-
 tuniu, Drozey optaconym ka Skarba ko-
 -stanie —

201mo Podlug mysli wyopiekedniwym wyprawionej
 Punkcie, mam honor pizetowicy, aby Skarb
 niedawad kontraktom i by lico ustawnost
 any podlug ktorej ^{bytan} (czy mato czy moide przy-
 -wiozaj Do miywea nei Fabryky, lub skirzgo-
 -nych skitdom oxnawicy ^{nie} (miamych, kaku-
 -piomym kofnie gotommi pienizkami. Tym
 sposobem i w tasieciu ka kyonym ko-
 -stanie; i kunktomani kontraktami krik-
 -nie; i obkry Tytuniu i Tabaki pomnozy dig

202° Konnie i to usilnosc obkry Skarbowego
 Tytuniu i Tabaki, ka Obywatelom krawine
 licba krawicy dig, ktorey wozukajacych

Škaro upomevinię; šonpiskaly xmedekali
 =mych wydawai i sprowadliwocii rekurimę;
 =cym officyalistom wyynie mie chey. Budy
 nei litomych bez kar niei. Dwidzie smoy Ty-
 =tuni prędaży, niidostępnym se. Dle strai-
 =nikom mięy sum, kilka set patek podnie-
 =sionych niidowalei Depudniei ponninocii
 Wryfow — Sumowai karę na budowach
 Wtasii iitol, niidnym do xwroćnia budo-
 =wych gwadtomocii iest sponobem. De-
 =kisy ponnocii kalccenię, aby rekurimę
 =byty wyynie, a wadmowinię rekurimę
 =niei sprowadliwocii; Myrele ostny aby
 =stamed ię przyladom.

203to Podstępnie kędomo nauwimę wickadra
 Škaro. Dystrybutowanię nauw postawowai
 =ni wygotowai pętorimę Tytuni, lub smoy
 =na škarbony prędaży — Siskim miadim
 =chę nięasie kętrocii moim wbraniim
 =Škarsim, kędym od tego sępunktu w Sębi,
 =kų nięnatactw Chriścian litomy by chębi
 =podję ię Dystrybutuim — potriebę kęnic-
 =nie ponnocii kalccenię, aby Chriścian sę-
 =kuno na ty pęndę.

204to Pędat smęlam superintendent Kromi nauw
 =Uwreinskim romy slach smoię wngędem
 =Dachodu Tabaińmę pod Sęb. G. ię Uni-
 =wersaty 1774 roku 19. dępu i 1783 roku
 =20. Wniemim wytyęaję ludri xmarimę
 =sęych od Kromi po kęsinię, ustorowato
 =wskulaniom Drogę — Sęw Dęwalei Kromi
 =iest to obumai męy slach, litomy wytyęinię
 =do podięmim ludri xawoře kępaję.

— Sęw

Swi aby te kamienice kamienionym niaby,
naley ostrzezi, iz gdyby komu bylo domowio-
no, ze kaupanie kamienichny, Wteday kowalst,
aproti kaptaunia tresh Osmomych Ktolych
za font, kawe osobny podlegai bspici - a ka-
leci naley strazy, aby kapowniemia pod
honorem, jako niwioxy Tabaki lub Tytu-
niu kaeniye, kofali -

205to Prawo estatnego Seymu nakazato ztenu-
mentu do tory 300,000 Ktolych summy na
skupienie wozioniu Tyturiom - Prieswistna kow-
mipya traskline, o deputnieniu notoriomich na
sij Obanizakow, Merolucy pod dnim 20y
Sierpnia 1787. ts summy 200000000 Rubly
obteyeta -

Pras kletia sij Administracii Driinamy
konowia, ias rownie kupowai Tyturiu,
aby i wozioniu byt kawas, i Prieswistna
nas o niwioxy niobkarieta -

206° Koinaymishnyy Officyalistow Dovor, ni pui-
wixi dochodu teraw priychodexego do shartu,
byty mi powodem utworieniu Projaktu, sicy-
tacyi sibirgolskych Dystryktoy, kowinomi
warunkami, utorem pod Litt. K. P. priyetykam.
Swi gdy juri domiadiereniu w Prohu 1777°
ostrigto. iz tysho Prowinicya Ruska Ktoly
4,200 a Ukreinska 5,300 Ktolych priymuta,
sicytatorowi nauwoicy byliby kofali. kto-
nych nulekatobu oddalai. Obymateli Pries-
wistny bydi pomolnemi, kauptone bym kowinny
dicytuyemy niybyliby -

Prieto niwumieniz sij wyymai, iz rownagu
Projaktu odemni podanogo, jeb mui Panom

Officyal.

Oficiálním šarbovým na šviatky, ch. smy
přítomnosti odříznutí, a nyní odšepinici
od papírání mego projektu xjednaty) -

207mo Mladým podány projekt, aby každý Pisari Fa-
-bainy mlad šviage, volitrosky, mřky skii ka-
-pisymat Systemion plantauye ototo sibi
ležece; na Monsumpusy vyřídil, a re-
-site kalupomat - Suř gpy Thommipya do
-hapisymania plantauyi nilogo přy mu-
-skai nemože, nupřičlanii bym vojey ka-
-Amym praimim ni jest poruolanim, omim
-švixoye po Domach kabaxana; projekt
-ten vyřadu - Suř aby mřičii mile teri ka-
-mřičii siy moqto mlkorym Polu Systemii,
-i jakiego gatumku, nadvy kalicii Pisaimom
-Tabainym, aby natrypnym Obymatelom
-niebže, gřičnym uposabim, proidi o
-unradomimie mile narodnito siy Systemii
-i jakiego gatumku; a talomny Rapport do
-Superintendentes konum do Thommipyi
-přistamii ~~švitat~~ odsytaki.

208mo Prumo 1796 Roku poruolito kaidomii upro-
-mřičii Tabaky kagraniciny na pumy
-lyptaky; Thommipya bixičiay albo pasiporky
-beyi, albo narum na pomnožony lyptaky
-mřičičai boxwala, a stego Dubodriiystu
-mřičiye Kuprii. Kdovato by mi siy, aby
-iixi Montrečky i Pařporky nixity, chib
-ka podmožony ptacy Tabou, a Thommipya
-švixi-purpoliky šarbu šoronnogo, teri
-same Tabaki do času udostonelinia sm
-iixi Fabryky přičamii křičii tak na Marvii
-mri, jak po Dystribucyach -

Montre:

Kontrabandy nikdy, tak cizte, dohod shav-
 -pu pomnohy us, a sharb prymy mny,
 pomnajakje us, mozmie nijako nedgobdy
 xwymozu na granicy Siniydy. Wkontra-
 -cu x Entrepnyz nima tego wawumka-
 -Roxler i Hurtyz majz Kontrabdy, woz
 Administracya teraznny sra Tabakna
 nie bdyie mogta pricshadrai, Drukowa-
 -na Tabella pod Sitt. C. Z. Sniadny x Ma-
 -roco w Offenbach, kusituzi trydricsci
 -try kruzkarow; w Monach brana traci
 -try kruzkarow lany. Nadto font w Offen-
 -bach wiywany, 10 Procentow od naszego
 -rogluszy. Thorespondent w Thralowu kusito-
 -wai nas nie bdyie. Parom wiy nio my
 -kontrakt, pen nwi pinydy, oztosimie
 -iz do Paleki nikt ty llo sharb sprowa-
 -drai nie bdyie, x nny lany.

Spromadzie karadim xkej Tabakni ga-
 -tunki Tabaki roznay i battony S. Vincont.
 -Je morobny, Slny ni pod Sitt. C. N.
 -Jexeli te gatunki Priswistna Thommij-
 -sya xei Dobre wina, nny taci Dewatoby
 -mi dij J. P. Priswistny nstuzego ttozego zna-
 -io mwi xat znana, do Offenbach; a ten
 -xWlasicielom, Pridupniom nie bdyie po-
 -xythu, utmowz porxy thowna dla sharbu
 -Umowz. Mozmie i bray cesarshi nima-
 -jze nyskornych Tabaki, x Kagranicy spro-
 -wadrai, prkudaji i Kadnmu x praty kulat-
 -nych sprowadrai nidozwala. Tabella pod
 -Sitt. C. S. Sraimie prkudaji w Gallicy o-
 -kuraji.

Woz no To co mowidom o Tabaku Kagranicany, mo-
 -wi

Przedział Trzeć

Zawierający Opisanie Stanu Handlu Naszego; Urządzenia sąsiadujących względem Polski. Sposoby krywienia Handlu Naszego, a ściśniej wchodowego, oraz utatwienia niektórych trudności

Lpistotwem ludźi kawięta ię produktom
wymiana, jeden mydabywał lubo pismabiał
produktu, Drugi ie pmywował, lub dostawiał;
Trzeci Produktu dostawionego wzięt. Je kawię
mę i trudy od niego niewstężnie, wziętyta
kupidne wolności. Szw. kawię, sąsiad r. O.
ściennego krajju ięgnęzi kawię, xy skę, lę.
By kawięm podotępluim wzrostu prawo
wrajimności, widożnie dla kawięgo krajju
wymytko prawno: ię kawię i smę, kawię.
By wzięni obcemu Handlowi, utatwiał swo
ię, usikadaci ludka, wapolnego Tomaru kon
kurrency; a niemianego u siebie Produktu,
albo mmatus, mictorii kawięgo, kawię, wzię
konkurrency wzięwiał i wabudkai. Gę
idnaku od kawięgo krajju kachowene się
wtey mictę nadmianione prawidła, upaśi
datyby Handlowi wrajimnemu, następi
ty umiankowanie, które Traktatami upo
mianione, stety ię, dla trowięcykh krajon
Umowy Prarem, które między rōnnie mo
enemi się kachowene, wrajimny m. Pō.
Dany m. pmywōz, kawię, dla stabięcykh kawię
sę, ty llo niezako wziężony m. Prarem, które
mūt jędm pōra wofa i mępūry.
Stawunności Pradlow kawięwiał nam Trakt
taty, te kawięcy cężę Mładon Papięrom w
kawięnykh okadobę. Mictiężstima 1770 Pro
hu Epoke, do wny męjge krajju, kawięwiał
Umowy Handlowe uę, dla nas uiężstima.
Je temeani niemym, sę gwatku moenicy
sęgo, a bez silności męjge Amiadukm.

Szw.

Leżą między niemiemy mowy tak się wyrażam, że
 -ni wyśledzić dotychczasowi Trudności, jak ma-
 -my prawnie wskazać; Przynajmniej czynić
 należy, co nam u siebie wolno, aby gdy poikne
 w ichi ubolewci nad nieposobnością naszą
 będy, przynajmniej chęć dobra staraniem
 -ionu upatrywać. Mandat jest trojaki:

Pierwszy Wymagający. Drugi Karygodny.

Treści Trzechlony.

219mo Mandat pierwszy ma być nietylko u siebie
 Orzeczony, ale i w innych krajach, gdzie
 naszym staranności wyśledzić się, aby
 -ow Drogi, Strumyk, woi wykopany, by
 -Własności dokończony. Przejść
 -Woli Przeświadczyć Kommissji kilka set
 -mit Drogi, bytem Szwadkiem jako Produktu
 -przymożone, nigdy lositowaty, wprzymożone
 -Własności, niceli mogli mieć i tak
 -Grobelne, Mostowe, i inne krasne od nich
 -wizy, w nawet Półwie i Stawu na pasaż,
 -nowy krajem się w Uroczysku i Wotyniu. Ma-
 -now iły nigdy Kommissji Przekazy pod
 -dnim (*)
 -eje nowe, te przestają mić, o ile jak
 -Dobro i dokończony rozciągato się, w podob-
 -ciparom skupić upłodzić mić. Której i
 -tylko potrzeba, aby te Szwadki wyznaczo-
 -ne lepszy miaty skutek niżli w roku
 1783 równi wyznaczone, odmiany.
 -Primo 1764. Kommissyjne Wolum 7.
 -pag. 35. nakazuje: iż skupić więcej od
 -thonii mostowego i Grobelnego ptaić
 -niebędzie i tak Grofici 3. Wstawiać

1768 W²

(*) To okienko i wykupione są najdziej się.

niayze nawet Produktu przywizionego odron-
 po miernie czyli Optata od miary, uszkladna
 przewidajzcego - Nie jest to mowca Kommissary ka-
 biexio kupitnie xtemu, lewi xdaje sie przy-
 xwoitoiny przytoriyi Jęgo broslowskiy Mo-
 siu i Prisoitnyy Radzie, aby xobowiazat
 przykramo 1776. Proku wotoinygo Urope-
 uctileniu kalcumy ch uicigiliny ch wy may an-
 nei przy sity, dzym xixiwy puz poliky podob-
 stanom -

215to Kandel dębowy iść ko miary do maty miary
 rozległości, lewi przy wsit przywizionego niogdy p-
 ry tuimym bydx niemoze - Karta Płodo-
 ygraficzna Przeki Polskich pod ditiel. J. ulu-
 xuje omich tężenię się, wyszkiełtmi miary
 xew, gdxie ditiel. Tomarixetu utmowiyi się
 mogay ch, dxielci nam xiejem xobu (aby-
 xrajze Produktu - Tym xprzobom xbray
 xapuz niomym xostanie, ite smutny ch.
 gtdnie nieprizidnie do xiniad xai xultkon,
 Kandel o xiwionym xostanie, a wotoiny
 Potubniowy dębiad miu będxie niogdy ma-
 nau Wxgłdy, gdy tam Produktu newie do-
 xidai będximy, gdxie niogdy cen, niog-
 xisai talmosi nas xachę - xostanuy
 Dalszemu czasowi Przeki inny ch opisaniu
 przytoriyi bytlo przyd xiwizidm mo xie
 xiwizidmuy o stuwiy, stowyniu i Buzę
 a o stowiu namieniu -

216° Stuw i stowin xwajwodxtwa Wotyniskiu
 go idę, pty na w ditiw. Tam stuw idę
 tędem mil b. a wady 10. tężiy się xstowiy-
 nim pod Wielunim Wiaz W^o Plectone-
 a xtegiore pod Wiaz Polcami, niyiy stowin

rozciągają się Stronę wschodnią i północną
 a do sptawu komitem nieporobnym tu to
 Dawidgródka idąc napędzają wód, a drugą
 odnoga Węzła, zwana do sptawu Łobna
 płynie tu to Wsi Certy, napędzają wód
 napędzają. Tu widać idąc z dół Wajmowa
 zwaną Kijomskiego, przysmykają napędzają.
 W dół, a dalej sptawem do Łobna
 Morze Okaruzi — Wódka Strumień napędzają
 wód, pod Poreczami w Litwie; Tu
 także się z sptawu naprowadzają do kana-
 -łu Muchawickiego Towary morze; Wód-
 -nym przez Muchawie Wódka do Prugu
 pod Włocławem sptawu statutowym — Wód-
 -ny Wódka, Stawki i Młynów Wódka, wódki
 -ny nie jest zrobiona przysmykają Wód-
 -ny Wódka tych Wódka w Litwie, omych z sptawu
 -nia i rozciągają się, oraz napędzają
 -nia wód, pod Lit. C. U. przysmykają
 -nia przez Wódka Muchawickiego Wód-
 -nia pod Lit. C. W. Okaruzi widocznie
 -nia Stronę obrotu handlu Wódka
 -nia — Opis Wódki wódki Wódka, Gro-
 -nia, Janów, przysmykają, wódki Wódka
 -nia, oraz Łason, Opisanie pod Lit.
 -nia C. D. przysmykają się — Przewożenie 1633
 -nia Vol III. pag 824. tu Wódka Wódka i Wód-
 -nia na sptawu wytworzone, i wódki
 -nia Wódka, Janów, wódki Wódka Wódka
 -nia przysmykają, Wódka się, Wódka
 -nia. Nie moją tego prawa, sptawu
 -nia Wódka Wódka i Janów, wódki Wódka
 -nia wódki Wódka wódki Wódka

Przewożenie

Priswiznena Kommissyey, to wskutku xacny
 Obywatel J. Nigze Kraliet Poninski Woluad,
 iako Swiadcy, Rapport Superintendenta Ukra-
 -inskogo puła Litk. L. J. — Krapad ten Nigze m
 w Memoryale do Priswiznyy Kommissyey
 Wilmugo Nigzowa Litowskogo pod Litk. L. N.
 podanym udatwinia puzepaw; a w Memo-
 -ryale do Kommissyey Skarbu Koronnogo pod
 Litk. J. A. Opian² wyjści wyjedku mtasnego
 Swiadcy — Niemy szeregolnito Pramo Kom-
 missyey Skarbu Koronnogo Fundusiu na
 cxy szeregolnito Praki; Szw gdy behome wy cxy
 -zrenie, x naxnych x y skion dle boraju stamie
 sy xrowotom, puzetorye naxory Jhm m i
 Priswiznyy Praki, aby albo x Fundusiu
 Extra ordynarynego na wrot Wilij Praki
 Widzieli chajadu, albo na puzety szym Pro-
 -jekt stosoway do ukupitwinia tego puładu
 xemiaru —

217° Prake, Skyr, wozelnie Prame w Ogolnozi
 o usunizii xawad na wleach postroennych
 stamowione, proxioway do szason xaximimie
 Jagillonizy, xw 1447° roku, xw Wolny od
 sekow xlynow exyosity. Pramo 1598 Ro-
 -ku Vol. 11. pag. 1463. wy cxy szeregolnito szym
 W^o Pawtoni Momoidomi poruizyto, i Kom-
 missarion, aby xw ten naxiad szyto postano-
 -witi, naxnaxiono. Szw skutku niestrymity
 pramo szeg ty Praki, wpadnienie w szym-
 -pi, a xwag moxiu szroduktioni Baltychiom
 i szarnemu moriu widzielanu, jako na szym-
 -pi widzieli moxiat; cxy ni szpaw xw sziki
 godnym zastanowieniu Objektom —

218° Praku Bug nietylo w galnomy Pramami

Archeu albumum Bug, ^{gdz} nigrici q. robta
mi scisnionq. nigrici, nad to sirokiem
plynny korytem do spławu statyby
nieporobny —

219no Pramo 1775 roku Dowolito no katoroymu
lub miastu tego oboliasz Skladu Tomarom
Prudzy Bugim i innemi pty neyich —
Wspomnienie kilka set lat od nas odleglych
czason, wlotorych do nas pro Produkta jedy
no, musil ty wylu Projekt upowazniato.
Prictorinie: is gdz raxem Produkta nasie
ptyneq. a raxai niemogez, kady Cong. Wla
sciciele przy mowei musze jaly kupuyqz
opfiaruyqz — Poxnoxi Targom, a krotkim
cigqim Proxi dostawie ^{is} raxacie nalydrowi
=slym mogze Produkta, i inne umagi, by
ty pomodum Projektu letom pod dilt 7. E.
skladum — Okarada is na Projekt taki
odpomiedzi godna umagi; te rownie pod
dilt: 7. F. przyteyram — Lijitowi ramoini
=go Tomaruy stwa do katorogo poriduz
=mizicja dostawie, nioburuy spotniby do
=guzo raxigamie usz nalydru Projektom
Pras, Downiadawinie, umagi, tworuy ^{is} mizig
=ysh umom Knigzkomuysh, wley, mizic,
ay dostonacie taqz mogz paimniz mapy
podany —

Handel z Gallicyą, w tych miy scuch gziu mni mola Pni
=sroletnyj kommissyi mizic chieiduz gre
=niczy z Polskej Gallicya, Moldawia i Tu
=rexiyana. Monni nizi winicium obaw
=tego braju Handlu x nami, aby wchodowy
=srodliny scisnie a nasz Oxymii —

220° Między Wzajemnie Miłobystymi i Ciężkimi Wzajemnie

Polaku i Polacy, Gallijczy, przetrzymamy od Polakim
oderwanym zostat, a Traktaty 1400. 1589.
1657 i 1685. w miaromiję puzszirowe zostaty,
Umowei handlowei kapitulacji niedmignie
między Osiemnami Państwami Ustawion. To-
myppa 17 pl. pierwszego Państwu od Galliji
nysdana, rozdyta bytu na niedmignie Wzajem-
nie; Suu gdy Wzajemnie przysięgi; wzajemne
kliczne, w pomiarowei Traktaty zostaty, pmi-
moy igryskim, rownie ta Umowei steta-
ny w kim moryskim chęta, co sęgiadani po-
ryskim przysięgi niemozno, a nam niemozno
konieczni mryskim Dui sęgiadani w trzypem
Kdoteto - A tak 1784° Roku dnia 16. Wzajemnie
Universat pod list 7. g. nysdana, wzmianit
wzajemnie postui - Tamppa pod list 7. pl. puzszirowe
sęgiadani to, ktorogo wzajemnie w produkcie Pol-
skim osobny wypis pod list 7. f. wzmianit.
Tym kaz' wzajemnie w wzajemnie, im w
Dziwy wyraz Uniwersatu Opime: in Tu-
myppa wzajemnie wza dla Polaku zostaty -

Wzajemnie obu Tomary Austriackim Państwom,
wzajemnie w Kłobie i Puzszirowe wzmianit, w
wzajemnie wzmianit, w wzajemnie wzmianit,
wzajemnie wzmianit - Te kaz' wzajemnie wzmianit.
Dy w Galliji Suwim i wzajemnie wzmianit
wzmianit. Tomary wzajemnie wzmianit wzmianit
wzmianit wypis pod list 7. h. wzajemnie wzmianit
wzmianit Universat 27. Sierpnia 1784° wzmianit,
in kto wzajemnie wzmianit wzmianit wzmianit
wzmianit, in wzajemnie wzmianit wzmianit, a om-
go wzajemnie wzmianit wzmianit wzmianit;
wzmianit wzmianit wzmianit wzmianit, to wzajemnie wzmianit
wzmianit wzmianit -

Jeden

Jeden miet oleu rybich kłucku uszkamach, to miedzi
 kaziu przyprawu, to miedzi przyprawu, to miedzi przyprawu, to miedzi przyprawu,
 nowiciniu skladan kommercajowalnych, miedzi
 przyprawu Pasipartone, kommercajowalnych
 Orzenia Produktow nasizych Do Gallicji, obywateli
 i obywateli Giosy, ktore Polaki obywateli handlu
 Kampanii kazu uwolnionych skladan przyprawu
 Legacji, dajz wolnosci Polakow obywateli Taryf-
 fym; dajz gdy nasizego Krajow bezsilnosci
 wykonaniu nieobrotowem tego kampanii obywateli
 miedzi obywateli; zdumowaloby mi sie, Noty do
 pki, i Prizwiazany, dajz przyprawu, aby Ce-
 sarzowi gmiu przyprawu byto, i miedzi przy-
 wozni Taryfki na mocy aktu wolskiego
 1773° roku udiuktanuy, dajz Pramo miedzi
 noszi, a wozni kopienia kampanii, i miedzi obywateli
 Do Polaki miedzi obywateli wytworzenia kampanii;
 miedzi obywateli, i miedzi obywateli tego kampanii,
 myslci do obywateli przyprawu miedzi obywateli Pol-
 ski Taryfki, ktora Projekcie obywateli, pod
 S. J. przyprawu, a miedzi obywateli przy-
 wozni obywateli tenaz miedzi obywateli, a miedzi obywateli
 miedzi obywateli ^{ix} Prominne —

221mo Talyowu handel wozni Gallicji, iako miedzi obywateli
 i miedzi obywateli, i miedzi obywateli przyprawu,
 a miedzi obywateli — Proszby miedzi obywateli
 Polskich Dwidziom wytworzenia, i miedzi obywateli
 jadycy na farmarke late to obywateli, a miedzi obywateli
 i miedzi obywateli miedzi obywateli miedzi obywateli,
 ale ~~Proszby~~ ^{Rückzoll} i miedzi obywateli to miedzi obywateli
 miedzi obywateli obywateli; a miedzi obywateli
 idy do Dubna miedzi obywateli, miedzi obywateli Akcy-
 densu Oficjalistom miedzi obywateli miedzi obywateli
 Tomi, to miedzi obywateli miedzi obywateli miedzi obywateli

farmar-

Jarmarku Dubnińského - Kladiměra povol-
 -ně, myšlící, nepřijímající - První: se
 káždě pro consumo, možno iat utakmiony
 -ně, přibavily kupce ma pramo obživu
 -to - Druhý: se ⁹²⁴ kladmo v kraji podobny co
 do gatunku i Nagi nabývá Tower, Evicky
 -ně - Třetí: kamisraie Prachunio
 -ně Kamorak - Nalto kupce Nasá kraj
 -ně Taterasů v Gallicii nima -

Nasá káždě pro káto, a sáždě pro con-
 -sumo úživny; a iat káto, a nasie consumo
 -ně utakmioně - Káždě se, aby te nra-
 -ně etá na xawse uchylí neký Pravin-
 -ně Pravin -

222do Kijgi Steplomane Kyborshie mehodax, a Galli-
 -cie Do kraje nasého, a Drubarním v Pol-
 -cie Kijgi, usáždě - Inuitobwe
 -ně Universaty, přiměly pod dním 24. 7. 1785
 -ně 1785° - Druhá pod dním 29. 11. 1787°
 -ně 1787° - Káždě nijaio te, in Kijgi, sáždě
 -ně Káždě povolony, káždě v Pravin
 -ně takomě Káždě nijaio Kijgi - Se
 -ně přiměly, káždě tera, v Pravin
 -ně, obživu, Pravin, Gallii-
 -ně, v Pravin -

(M. Kern, 1811)

King's High School
Kebleton
Daly's
23rd Feb 1882

16
61
81
(Kopie)

nie wiele uprzedkaję, nadto są widoczne,
aby okazywać przychylnie niedziwienia
handlu polskiego z Turcyjczycami.

238. Jako każdego handlu dworski jest wstępnym,
tędem i wódz, tak Polska traktatami
mająca to karawane, oraz posadę sposobną,
pożytki i korzyści odnosić powinna. Nie-
mny handel w tym tylko oczekiwaniu powi-
nien ulepszenia, aby wielką opłatę pro-
centu była umiarkowana; taryffa sporząd-
zona, wolność gdzie chcieć ptaciu cto u-
zyczona, a tranzytu opłata przez Klot-
dawja i Wotowczycami była narazem
zmissiona. Wódny szlak Dniestrem do
Alkiermanu, niegdys Białogród zma-
nego, a ródz na more okarne i środ-
ziemne, prawdziwie przyniesłyby korzy-
ści, gdy traktat między Ludwikiem XI
i Janem Obrachtem 1499 roku, pod
literą 8 L., pacta conventa Henryka
1543 r. pod literą 8 M. part jeden
we Francji dla Polaków do handlu
wysiężęćmi oświadczyły, i równych
stanowion karawantów używanie w han-
dlu do Alexandrii i innych miejsc ka-
rawane. Co wysiężęćmi 1543 r. dnia 10 kwe-
śnia od Karola IX, pod literą 8 N., do-
chował jak najuroczyściej z wykona-
niem przysięgi zapewniono. - Mappy
hydrograficzne rzeki Dniestru pilnie
z wymiarem gęstością w miesiącu Lip-
cu i sierpniu roku teraźniejszego pod
literą 8 O. od Wiryey, miasta pięć mil od
Zwanica niżej lexęgo, aż do Benderu
sporządzone, okazują systematycznie spaso-
bność i bezpieczeństwo. Kamienie nadnie-
strze pod Szampolem sąne szkodę, nie sątak
dla handlu naszego straszne jak w odlegto-
ści chcą niektórzy mieć wystawionemi.
Wót toki 18 rozciągłone, czyli przejście stat-
kon

ków sposobnym i wadliwym, a piaskowcem, który
 ki bliższe tych przeszkód od martwej rzeki
 niew odległe, i statków prosto i gładko
 szkadzać nie mogą. Należy, od Lekinówki,
 miasta Sarnopolowi ościnnego, już nie
 maż przeszkód, i sama natura zwąja się
 wyznai do szukania koryci. Przyben
 derze przytrzymanie Pana Driedus zycio
 go Szambelana x produktami płynącego,
 może wyciągnie niesmiatosci do chwalebne
 przedsięwzięcia, lecz parę etwa Turckiego
 jest wstąpiły interes, aby porwolona Polz
 one była regluga na morzu okarnem, a
 handel przez to austrijski i moskiewski
 uniać się. Wątpię nie różnica, aby we
 silnem ze strony naszej przetworzeniem, prze
 szę Turków nie stał się ich wstaniego dobra
 ofiarą. Cherson, aże wramiarsie trudnym
 sprowadzenia do siebie nad dnestranych
 produktów, może wadliwem patrzyłby
 na podniesienie tego portu okiem. Stan
 del cesarski Dunajem przez Kielce, byłby
 w ułatwieniu sptawności przez Alkier
 man uszkódzonych, bo rzutem oka wra
 zymy obfite krajiny które Dunaj pona
 tawo przekonany być można, iż na
 sze produkty sptawione xniżenie ceny
 cesarskich utworzą produktów. Lecz nie
 jest to rzecz moja o tem mówię, bo odda
 lić takowe przeszkody dxiem będzie waga
 nej umierczoności, która Porty i najprzychy
 lijzego jej mowarstwa interes w zachowa
 niu naszych swobod okazał ^{tawo} może, i tem
 samem sąsiadów przeszkody usunęł. Ani
 mówię chęć o smutnym widoku, gdyby Al
 kierman jednemu co Cherson podlegał nta
 danie; a tak ukazy lada rzutem oka cof
 nione, albo ciężkiem clem na nasze pro
 dukta wtwiży się moggiem, albo sposta
 nieniem srogich dla handlujących a kry
 tycznym miastom anreatyckim Suris Empe
rii i Stapulo przywilejów, nasz handel
 uniałyby. Przetwory wki rai przytków pe
 rnowi x handlu dnestrwego gdyby ubierpie
 oronym

owym byt, zupełnie brak okazywały co do
 pożytków z handlu ziemnego nie dostaje,
 znam obowiązek mojej preterijii Prześwie-
 tnej Komisji, jakie umowy i warunki
 inne narody wyjednany dla swego handlu
 od Porty, aby w czasie gdy wzrost pomysł
 myśla nas okoliczności, stawianiem Jego
 Królewskiej Mi przybliżonymi wzrostanie,
 Prześwietna Komisji, której straż
 handlu jest poruczone, mogła preterie-
 nia czynić, które jej chwata a narodo-
 wi w wysku pożytekby przyniosły.

239. Moskwa w przeszłych wiekach nie
 znata porządnego handlu z Turkami u-
 tożien. Ziemny najwięcej na skupowaniu
 fuber tranzytem przez Polskę prowadzo-
 nych gruntował się. Piotr wielki, ten
 twórca stawy narodu swego, nie mógł
 od Porty otrzymać korzyści których da-
 lekie śmiało tego Pana okazywano wido-
 ki. Unikomy nad Prutem 1711 roku,
 zostawił dzieło od siebie utrojone do
 wykonania następcom. Wojna Amu
 z Porty kończy się pośrednictwem Fran-
 cji pełnomocnego posła Villeneuve,
 nie mogła tam samem, jakakła
 pokoju Belgradzkiego przez Pana
 Langier zbrojne świadczą odniesie w wy-
 sku wolnej reglugi. Traktat 1739 ro-
 ku dnia 18 Września, pod literą 9 P.,
 artykułem III zabronił floty i okrętów
 mienia na morzu czarnem i Kabach-
 skiem; a artykułem IX w obramowaniu
 nowego handlu z Moskwie ostrzeżenie
 uszynione, iż na czarnem morzu
 Moskale tylko na statkach tureckich
 produktami towary upstawiać mogą.
 Wojna z następnym czasem rozciągła
 mi Romansoną Ładunajskiego ozna-
 czona, a kończy się traktat najnowo-
 ki 1774 r. dnia 10 Lipsca podług sta-
 rego kalendarza, pod literą 8 P. przez
 Dżięcia Nikołaja Reppina a rękami
 Romanowa

Romansowa, i Nichaud-Remis, Achmet Effendi, i Ibrahim Murib-Riza Effendi, od Moussen-Hader-Mehemet Bary wielkiego Weryra wyznaczeni utworzony, utatowit tak dawno i gdangieglugs, i handel moskienski najwizkimi uwienczyt swobodami. Artyku-tem XI pozwolony wolny handel na morzu czarnem i białem; przez wszystkie kanaty wolne przejście, i wszelkie korytce Angiel czepkom i Francuzom wyczone do Moskalow zastosowane uznano. A artykułem XII wszelkie dawniejsze traktaty, wyszczególninny wyraznie Belgradzki, zniesione. Nadto wolności g dziei Konsulow postanowienia, straci dobierajacych swobody zastosowane. Objasnienie tego traktatu 1779 roku, dnia 10 Marca, pod litera 8 R. między Stachiefem z strony Rossji, a Nichajgi - Abdul-Reseck - Effendy Bagir z strony Porty wartykutach dziewięciu utworzone, ponownie wolnośćieglugi na czarnem i białem morzu, oraz wolne przejście przez wszystkie kanaty, wielkie okrętoń przechodziei majacych od 1000 kilolow do 16000 tadunku oznaczona, czyli 26,400 pudow. Pod pojuntow co czymifuntow 1.056.000, i aby kuspey wielkiego tadunku na okrętach nie mieli ostrzeżone. Liczba kar armat i ekwipaziu stosowana do wyjazdaj Angliji i Francji w portach tureckich. Traktat nakoniec handlowy 1783 roku, dnia 10 Czerwca pod litera 8 S. między Buthakowem z strony Rossji, a Sejd-Mehemet-Kajn - Effendy z strony Porty wartykutach 81 utworzony, uspokoił wszelkie troskliwosci, ostrzegajac wolny handel nawet wubiorze krajowym. Oddawanie zbiegłych majtkow, wyjątkowy przyzicie

przyjąć wiary panującej, obmarowane.
 Pomoc w przypadku potrzeby od okazywa-
 i ludzki nauką jest przyznana. Nie przy-
 muszanie do koniecznej przed wyto-
 warów lub jakowych produktów towa-
 rzystwom lub kompanjom zarządko.
 Przeciążanie do ptacy jednego obywatela
 na drugiego wbronione. W smartych
 kupcach należności spadków, kwi-
 następcem przyznano. Dawanie da-
 rów Turkom od Moskalów na nie-
 potrzebne uznane, a pomoc i obro-
 na majątków i handlujących od na-
 paści gminu zapewniona. Tylko
 tylko procentu od wchodu i wychodu
 towarów płacenie, i to w monecie bież-
 mającej z warunkiem płacenia tylko
 w miejscu przedstaj, i wnieienia tran-
 zytu przez Moskawę i Wotorskiyng,
 zarządko; i taryffę utrażoną przez
 pisarza Etumara pierwszego i naj-
 wyższego celnika Stambutkiego
 zatwierdzona, która pod liberą 85.
 składam. A nie najdujają się wta-
 ruffie towaru, do szacunku, a tego
 procentu wielość stosować klesono.
 Nadto, kupcom moskiewskim o to-
 warach naspokojenia ta wolności
 użytko. Wszystkie opłaty, pod
 imieniem Kassabja, Best, Bady,
Tassak, Kuli, wnieiono, a od ka-
 żdego statku 200 tylko aspron
 pod imieniem podarunku, zaryce-
 nie dobrej i pomyslniej drogi, po tu-
 recku Selemet Bossus nazwany, brai
 officialistom tureckim dozwolono, a od
 podatku od przywiezionych pienigdy,
 lub obowiazku onych przebiecia moskiew-
 skich kupców uwolniono. Przejście mo-
 skiewskich okrętów nabiate i średnie
 mne mone, podług opinii onych melko-
 ści,

ści, stosownie do umowy traktatu 1774,
 artykułu VI wyszczególnionej, najuroczy-
 ściej oświadczone. Z handlu jednak pnie-
 dowego rymnosu w państwach ottomań-
 skich kupiona, wyjęta. W przypadku
 wojny jednego z tworzących umowę mo-
 carstw, wolny handel handlu z pań-
 stwem w pokoju będzie, wyjąwszy a-
 munię wojenną wyszczególnioną, ostre-
 żony. — Magazynów stawiania i Mo-
 skalom, wszędzie wolność kupowania
 jedwabiu, w Alepie, Smyrnie i innych
 miejscach wyjąwszy Stambuł, i ba-
 wolny przędzienie i w państwach, wo-
 skiu i skór rymos i Moskalom potwo-
 lony. Soli w Cyprze, fig i innych rymno-
 ści branda, na poprzedzającym sta po-
 stug nowej taryfey optaceniem, wolność
 udzielona; a unikajęc nie przywró-
 tości z przywrócenia rosyjskiej
 bandery, za oświadczenie istoty pa-
 wilonu Rosji ministrowi tam mie-
 szkajęcemu klesone. — Nienie konsul-
 łów i wystawianie znaków, od Porty
 zabezpieczony, a konsulów od osobi-
 stego stawiania się przed sądziami
 tureckimi, z warunkiem tłumaczeń
 postania uwolniono. — Sprawy
 między poddanymi Rosji i Porty
 przed kadym utabwienie, tylko w przy-
 tożności tłumacza rosyjskiego
 obostrono, a sążenie sporów Mo-
 skalów od myrów kadych wyjęte,
 a ministrowi w Stambule oddane.
 Sprawy Moskalów z Turkami o
 4000 asprów, tylko w Dymanie roz-
 sążać uznano. — Urzędnikom ture-
 ckim bez opowiedzi ministrowi

lub konsulowi wchodzić gwałtem nie
do domu Moskala zabroniono. — W przy-
padku wojny między temi dwoma
państwami, sześćmiesięczny czas
do wolnego wyjścia i wyprowadzenia
kupców nawzajem ostrzeżono. — Po-
cztę i kurjerów przelotnego pospiechu
spółob obmyślić oświadczone.

240. Dom Austriacki naprowad. artyku-
tem 10 traktatu Matthiasa Cesa-
rza z Achmetem I. 1615 roku pod
literą 8 U. miał ostrzeżoną wolność
bandery, i opłata sta po trzy od sta
skarbowi Cesarza tureckiego, a dwa
konsulom za spraz oznaczona. — Inne
opuszczając traktaty, Passarowicki han-
dlowy, oddzielny od jeneralnego 1718 r.
dnia 27 Lipca między Karolem VI.
Cesarzem, a Achmetem III., pod li-
terą 8 W., wolność handlu z Dunaju
do Kilji, Jemajli, Krymu, i Stam-
bulu, a wyjątkowy morze Azowskie,
wyznana; i opłata po trzy od sta,
i Selamet 300 asprów za opłate
znaczono, a raz opłata w ten
drugi raz niepodlegać temu urzemu.
ostrzeżenie zaś, karze dworskiej o-
płaty poddano. — W przypadku zbyt-
niego przez celników towaru szacunku,
towarami cto za spokojnie obrarowano.
Od przywiezionych pieniędzy cto wy-
magać zabroniono. — Konsulom i tłu-
maczom postanowienie na wyspach
i portach śródziemnego morza, domo-
wi Austriackiemu pozwolono. Pomoc
wzajemną w handlu kaperniono. Towa-
rów, porobiciu okrętów wyrobionych,
oddanie konsulom zalewono. Sprawy
przechodzące szacunek summy 3000
od zgodzenia pomniejszych jurysdykcyi
wyjęte,

przyjęte, a Dyplomem i poruczenie. Domu Austriackiego poddanych sporów utwierdzenia, kasętion. jedynych konsulów i ministrów cesarskiego ustanowione. Nieprzyjęcie skarg do brania lub przewożenia jakiego towaru zapewnione. Tytuł od handlu, chyba za przyjęciem starych liwerantów i kupców cesarskich, wyjątkowo. W przypadku wojny między obudwoma państwami, wreszcie dla poddanych osłabienie wymieszania się z kraja kupców, obwarowane. Traktat 1739 r. 18 Wnieśnia, między Neupergem z strony Karola VI., a Elvias Mahometem Basig od Mahometa V. w obrzebie pod Belgradem za pośrednictwem francji utworony, pod literą 8 L., artykułem XI. ponownie pozwolenie bandery cesarskiej. - Handel na morzu i lagrze wolny obwarowany, i wszelkie przytki Angielczykom, Francuzom i Holendrom pozwolone, do Austriackiego domu poddanych stosowane. - Algierczyków, Tunetańczyków i Trypolitńczyków napasać, gdyby czynili austriackim poddanym, gromić od Porty zapewnione. Wskramiać Dulcygnatów, czyli rozbojników na morzu Adriatyckim, wspólny przyjęto obowiązek, a artykułem XII, handel z Perzją, za opłatą 5 od 100, i oddzielnej opłaty 5 stje rwaniej, pozwolony. Leix gdy takowe pozwolenie nie zawieźtate przechodzi Dunajem idących statków, na Środkim morze, a traktatem Passarowickim do morza Azowskiego wnieście wbrońniem było, Herberth Internunjiust cesarski 1784 r. dnia 24 Lutego, wyjednat od Hamida syna Hatalin wielkiego Węzyna Sened w 8 artykułach, pod literą 8 J., którym opłata sta potry od starabexpiczone. Wobnoie wyprawiania towarów niezakazanych używone.

Wnieście

Zniesienie opłat pod różnym imie-
niem, a szczególnie w Wotary-
nie i Metdawji, ponowiono. Ko-
niecność przedawania towarów
towarzystwom na ten koniec
uporządkowanym królowi.
Wszelkie swobody Francuzom,
Anglikom i Moskalom utrzy-
mane, do austriackich przedanych
stronami. Wolny przechód, nie
kwalifikując nawet na wytyczenie
w trakcie Passarowickim u-
chynionej stacją austriackim
przez rzeki, cieśniny, ostrożony,
a szczególnie przez cieśniny mo-
rza czarnego, z warunkiem wiel-
kości okrętów moskiewskich w u-
mowach z tem państwem ostre-
żonej, najuroczyściej obroniano.

241.

Francja najprzyjawniejsze mocar-
stwo Porcie, od czasu Henryka wiel-
kiego tak znaczenie wлады i nad-
państwa ottomańskiego wptywając,
najprzytłoczniejsze dla siebie wyjed-
nata korzyści, które szczególniejszym
od Porty darem innym narodom po-
tem utrzymane włości lub części
kostaty. Dawne umowy z Selimem
i Solimanem dotrymywane nie były,
i korzyści zgodanych nie przyznosily.
Breves Henryka czwartego petrozwany
posel

poseł, otrzymany od Achmeta I. Kapitu-
 lacyj, nr 42 punktach, pod literą S. H.
 która wolności handlu Francuzom,
 a nawet innym narodom pod ban-
 derą francuską dozwolona, a luki
 państwa nie mających ministrów w Stam-
 bule, podległości ministrów i konsu-
 łom francuskim ostrzeżona. Skóry,
 bawelny, i inne towary zakazane wy-
 prowadzić dozwolono. Kupców tade-
 jących na okręgach nieprzyjaciół Por-
 ty towary, i ich majątków, w przypad-
 ku tych okręgów zabioru, wolności o-
 sob i towarów zabezpieczona. Wio-
 żących zboże Francuzów niebranie
 w niewolę, z warunkiem jednak
 konfiskaty produktu, ostrzeżone.
 Od wszelkich dani (wyjąwszy przy-
 użyciu z Porty, pod imieniem
 pomysłnej drogi trzech talarów na-
 statek) uwolniono. Wolny port
 wokoło bregów Barbarji Francuzom
 ostrzeżony. Sąd między Francuzka-
 mi pełnomocnemu postowi i konsu-
 łom, bez wdania się tureckich
 sądzion, ubezpieczony; a do sprawy
 Turcyjny z Francuzem, konieczności
 tłumacza przytomności dla bronie-
 nia Francuza obostrzona. Wzięcie
 konsulów, przygotowanie domów lub
 ich rzeczy zabezpieczona, a z niemi mienie
 spraw do Porty odestać zakazane.
 Pierwszeństwo ambasadorowi francu-
 skiemu

91 71.
kiemu od innych królów i panów
chrześcijańskich przyznane, a towa-
ry idące dla posta od wszelkiej da-
ni i cła uwalniono. Również wy-
jęcie od podatków i dani wszelkiej
odrywności dla ministrów i konsulów
francuskich utrzymano. Wolność
w kupnie i wyborne towary kupion
zostawiono. Pomoc wszelka, nawet
w przypadku okrętu rozbicia oszczęd-
zona. Wenetykom utrzymane swo-
body, do Francuzów stosowane. Za
panowania Ludwika XIV. we Francji,
a Mahometa IV. w Turcech, przez
staranie Pana Nointel, pełnomocnego
Francji posta 1673 roku, kapitulac-
je pod literą G. A. dawniejsze w pun-
ktach 43 ponowione, a 15 nowych
dodane, wolności dawniej utrzymane
w swojej mocy zachowane. Pięć
sędziwo ambasadora i konsulów
francuskich zapewnione. Rewizji
w Dardanellach raz tylko podleganie,
z wyłączeniem rewizji w Galliopolitniej
cieśninie, ostrzeżone. Po kupcach
zmarłych spadków należność krwi
następcom ostrzeżona. Niepodleganie
Francuzów cłacie haraczu i innych
dan uznano. W nowo zaś dodanych
warunkach, dawniejsze w portach
popięć od sta od towarów cło dla Fran-
cuzów zmiesione i na trzy procenta
umiarkowane. Nadto, cłata w trzy-
kłej monecie, a w skarbie cesarskim
brana

branz dawać pozwolono, a nawet tego
 samej swobody dwimnych narodów lu-
 dzi pod banderą francuską idących
 stosowano. W przypadku towarów nad-
 to drogiego przez celników oszacowania,
 towary w całości należą do siebie przyją-
 mytnikom tureckim nakazano.
 Wina w domach konsulów i zakon-
 ników bez żadnej opłaty robienia wol-
 ność wzięto. W sprawie Turcyjczyka
 z Francuzem przenosić wartość
 4000 asprów, Dywan za jedyny sąd
 uznano, a od niższych jurysdykcji
 sprawy takowe wyłączone. Ponownie
 zostaty te same swobody z adwika
 XV. w. Francji, a Mahometa V. w Tur-
 czech, za staraniem starannego w wie-
 ku naszym Villeneuve.

242. Anglja od czasów wielkiej Elżbiety
 zaczęła mieć handlowe umowy
 z Portug. Jakób I. i Karol I. je pono-
 wił, a Karol II. od Mahometa IV.
 1645 roku, pod literą G. B. w Bordo-
 wopolu otrzymał dawnych potwierdze-
 nie, objaśnienie, i niektórych Fran-
 cuzom, Wenetrzykom i Polakom
 (jak wyrażnie początek tego pisma o-
 piewa) wziętych swobod, udzielenie.
 Umowy za Elżbiety wolny handel
 wielkimi i małymi okrętami
 i bezpieczeństwo osob handlujących
 obwarowane. Przyjaźń wzajemna,
 w potrzebie pomocy, a nawet w przypad-
 ku

ku okretobicia przyrzekoma. W umowach
wroczyte w akta wniesione układy nasko-
wymac jedynie oswiadczone. Angielcykon
od placenia karaku i innych opłat, oraz
dani uwolniono; a sporon między An-
gielcykami Ministra i konsulow kaje-
dynych sędziow uznano. Spadkon po zmar-
lych kupcach naleznou krwi następcem o-
strzeżona. Kapitulacja za Jakoba I od Ach-
meta I otrzymana, wolnoś w prowadzenia
i wyprawienia monet srebrnych bez
żadnej przeszkody wyczerona. Kupno wszel-
kich towarow kmyżezemem prochu,
kul, armat i tym podobnych towarow,
a nawet rymności dla siebie pozwolone.
Sprawy wszelkie Angielcykon z Turcy-
kami w przytomności tytko Ministra,
Konsulow lub tłumaczow angielskich
sędziu kavano, a sprawy przechodzące
sędziem 4000 aspron rozsądeniudy
wano oddano. Wolnoś win w domach
swych robienia Angielcykon zostawio-
na. Holendercykon handlowania pod
banderz angielski bez żadnego mieśa-
nia się z Ambasada ora francuskiego, z
warunkiem dawania swyżkiej konsulom
angielskim opłaty, oznaczona. Kupcon
hiszpańskich, portugalskich i innych,
podług ich woli przed Dunajem oswiad-
czonej jmi ostrej w tej mierze punkt ka-
pitulacji francuskiej handel pod bande-
rz angielski wolny ostrzeżony. Wolnoś
handlowania w Moskwie Perzja Anglii
i zostawanie w kaffie i innych portach
ubezpieczona. Korsarow Algieru i Tu-
nis napastujacych okręty angielskie
gromie od Perzji oswiadczone. W Alepie
i innych miejscach od jedwabiu tytko brai
cto Refl narwane, dwa i pół procentu
narwanono. Zapłacony raz cto, drugi
raz niepodlegai tej opłacie Angielcykon
ogłoszono. Mistrz tytko opłacie od to-
warow dawniej opłacanych nakazano.
Ta zaś opłata od futer i kawy, narzeż
Welidy matki Sultana opłacie się.

Ambasadorowie angielscy Cron i Tomasz Benduiz strzymali od Amurata III, iż tylko od towarów trzy procentu cła wymagali, Pocię wolno. W przypadku drogiej stanowiąc ceny przez celników i myślników towarów wziętych, ten produkt w czasie pokoju cła dawad Angielom pozwolono, a branie gwałtem towarów wzbroniono. Henning Sniich Strabia de Winchelsey, rzeskat urozyste kabepieckenie od rzeslakich celników rewirji, napasćioraz przez okręty tureckie. Handel wolny do Alepie, Kairu i innych portów, zopstac, tylko trzech procentu, nie zważając czy z Anglii czy z kąd inąd wprowadzane, ostrykony. Akceptowanymi rzeczami kaptacenie ostrykone, a nieprzyjęte rzeczy woli przyjąć mającego zastawione. Spadkiem nakłonił potumawach angielskich, krwi następcem ostrykone. Ludzi Ambadora angielskiego, jakiego holdrick Badi narodu będzących, od ptacenia harawu u wolniono. Staty - Szeryffem 1653 roku od Ibrahim Sultana wydanym, a najnowszą Kapitulaiją artykułami 1 i 11 ponowionym, sukna, królików, rumbarbarum, cła wielkie ustanowiono, a sukno niebędzące z fabryki angielskiej do dawniej stosowane taryfjy. Tę umowę na okręty angielskie, do portów tureckich przybijające, za przybicie 300 asprów, z uwolnieniem od innych danin i tony. Nadto, dwa okręty natadowane figami, rozienkami korynckimi na kuchnię Króla angielskiego z portów Saloniki, Smyrny lub innych, kaptaceni wsty trzy procentu cła, wyjąwszy przypadek nieurodzaju, wyprawadzić pozwolono.

243. Preixpospolita wenecka naprzód za Selima 300,000 cekinów danisty, w ciągu trzech lat zyskata wolność handlu. Potem przez pełnomocnego posła Luige Bodoaro u Selima Cesarza 1540 roku, pod

libera

95 75.
liberz g. C. wyjednata kapitulacja, która
niektóre swobody wyryta. Ponowna
zostata 1567 r. a od następnego czasu
na uwolnienie. Te swobody
pomnozone zostaty traktatem Passaro-
wickim dnia 21 lipca 1718 roku zawar-
tym, pod liberz g. d. którym wolności
Baile'a trzymania ciągłym trzech lat,
a potem jego odmiany w Stambule, Pre-
cipospolitej weneckiej pozwolone. Tu-
pienie własnymi pieniędzmi produktu,
lub na rywności i ubior konsulin, od Kas-
sabei, Refl i innych optat uwolnione.
Odmiany konsulin, mornow i bezpie-
czeństwo ich osob zapewnione. Takaz
korsarcom okrzyków napastowania wyda-
ny. W przypadku zglądania pomocy od
zmiernych tureckiej, oprócz zwykłe-
jstawnych dwóch procentów od sta, ^{nie} nie
wymaga postanowione. W sprawach
między Wenetami będących, Baile'a
zasędkom uznane, a w sporach z samym
Bailem są Dyman, a w niebytności
Sultana, Stambulskiego rzędca, zasę-
dzone, a w sprawach Turków z We-
netami tumanów końcem obrony We-
netykon wygora, i czeka na ich
przybycie zleceno. Oprócz oewicji
w Stambule i Dardanelach, żadnej
wiecej ^{nie} podlega upewnione. W przy-
padku niewolnika weneckiego uciek-
ki panu, albo ołowiek zbiegły, jeżeli
religji nie odmieni, oddanym będzie, al-
bo w przypadku przyjęcia wiary ma-
hometan'skiej, 1000 aspron kaptata
wysze go lona. Dawnego sta kachu-
wanie ze zniesieniem nowych optat od
tomanów i pieniędzy ogloszone, a z Świa-
dectw w rejestrach skarbu cesarskiego
przytargowy kaptacenie 300,000 ce-
kinów wiecej ^{nie} niemiarkowanych, żadnej
optacie

optacie niepodleganie i tylko przyjaźni
zachowanie dla Porty osnaczone, kuni-
wienie flagów weneckich przed flotą otto-
mańską kapennione. Trzy procentu o-
ptaty sta umiarkowane, a 300 as-
pion daniel pod imieniem kalnickne-
go obwarowane. Messetarij w por-
tach kuryckich (to jest Stambule) bez
wzajemności onej dawai przez We-
netyckim Portie osnaczone. Pod
banderz S. Marka idguch optacanie
siez Bailoni dozwolone.

244.

Karol Król obojga Sycylii przez Józefa
Foulon Fmo chetty ministra petno-
monego, utworzył traktat handlowy
dnia 7 Kwietnia 1740 roku z Maho-
metem V, przez Stadgi Mehemet-Ba-
sza wielkiego Wexyra cynigum, pod
literą G E., którym swobody nawarstwow
Portie przyjaźnym, do Sycylii i Neapolu
królestwo swobod stosowane. W wszelkich
obojga Sycylii poddanych sąz ministrom
i konsulom, których postanowienie
wolnem uznane, ostrzeżony; a dla do-
strzeżenia dochowania swobod Porty pod-
danych utyżonych, wolnow trzymanie
w Messynie urzędnika narymajego siez
Sach-Bendes, utyżona. Pomoc staje
mna tak od napaści, jak w przypadku
okretobicia ostrzeżona. W zbieraniu
siez floty ottomańskiej z sycylijską,
uchylić parilon sycylijski, a tureckie
mu dai salwę obowiazano. W stalupie
dwoch ludzi do spotkanych okretów
postanie dla rewizji paszportów ostrze-
żone. Zeromienia Dulcygotów i in-
nych korsarzy, Porta przyjeta na siebie
obowiazek. Konsulom idguch pod ban-
derz sycylijską, naleznosi ranykto ostrze-
żona. Wytyżenie od optaty haraku
kupion, tłumaczon etc. obwarowane,

a to na trzy procenta umiarkowane.
Sprawy przechodzące 4000 asprów
Dyrranowi oddano. Ubrojenie obcych
okrętów w państwo wzajemnych por-
tach zakazane, i niedzwolenie flot-
tom nieprzyjacielskim napastowania
wzajemnych okrętów wojennych, i ku-
petnie w innych punktach do swobod
przejazdnych moczarsku odwoław się.

245.

Hollandja, stawna we wszystkich
kraju częściami pomnożeniem handlu,
ręskai podobne innym narodom
od Porty starata się swobody. Na
wdaniem się Francji 1598 roku,
Mahomet III wydał pozwolenie, pod
literą G F. którym wszelkich Holen-
derskich towarów przecho do Stam-
bute, Chio, Alepu i innych miejsc,
pod banderą, jednak francuzką po-
zwolono, i wzywanie swobod francu-
zom wyczerzonych ostrzeżone. Leix
gdy takowe swobod wyczerzenie mogło
być lada skutem pióra cofnione, a
handel pod cudzą banderą, podlega-
nie kupców obcy krajowi swemu,
i to niekarsze przyjaznym, mini-
strom, unizato pomaga narodu, któ-
ry cudzej wzywając protekcji ten sa-
mem upodlając się siebie postaci nosi
cechy; Kornel Just de Staga wyjednat
od Achemeta I, 1612 roku kapitula-
cja, pod literą G F. w 65 punktach,
która handel wolny ostrzeżony. Nie-
skhania Ambassadera, Konsulów i
onych przemiany wolności kapernio-
na. Od optat od monet kassabie
i innych uwolniono. W przypadku
wyrzutu równości zakazanych, opier
konfiskaty, ludzi holenderskich nie-
branie w niewolę ostrzeżono. Towarów

zakazanych

zakazanych, a Francuzom wyprawa
pozwolonych, równy wywóz Stolland
zabezpieczony. Sporów między Stolland
mi, nawet kryminalnych, Ambassador
i konsulów kaszubi nieodkornych
uznawo, a sprawy z konsulami roz
dzeniu dywanu zostawiono. Optaty
nabry od sta, z warunkiem zbyt niego
szacunku na towary niestanowienia,
umiarkowano. Wolności ptaceni
konsulom od kupców rozkłej należy
tości ostreżona. Inne zaś swobody
uzyskane podobne są do warunków
winnych kapitulacji umieszczo
nych, które podobnie byłoby rzec
zbyt nie.

246.

Szwecja 1737 roku w Szwecji, po
pomoc sławnego Francuza utwierdzone
Bonnewala, utworzyła traktat hand
owy, który przywierzem obronnem m
dzy tymże mocarstwem i Portug 22 Gru
nia 1739 r. zawartem, uroczyście po
nowionym został, ruskim stosowanie
do kraju swego różnych swobod innym
krajem nadanych. Lez gdy te na t
sta na trzy procent umiarkowania
nie szerególnego nie zamieraja, ruskim
gólnia nie chęz wziętych artykułom.

247.

Gdy nie ma Polska porządnej tariffy
z państwem tureckim, handel nax
z Raja, Chocimska, nie ma pewnego
prawidła, wolności myślnikom wzięra
nia zostawiona. Mówitem o niekt
rych artykułach z Bawiz Chocimsku
wbienie oświadczył. Lez dla ulepsze
nia tych ucigien póty układu cxiyru
nie można, póki pretensje Rzeczy
pospolitej o zostawianiu Chocimia w r
ku Turkom utwierdzone nie zostanie.
Wiadomo albowiem być musi w r
jajym

jajym

jagym Mziom^u Przeswiecnej Komis-
 sji, iz powiat Chocimski wlasno^{sc} Pol-
 ski w darze od Wladystawa Krola
 Stefanowi Wojewodzie Moldawskiemu
 1434 roku danym byl, a od Hetyza
 Moldawji Kizycia 1437 na skody
 przez ojca Polzice czynione wroci^l
 oswiadczony, a niekiedy w rozrachach
 starzy polskich panow powierzony,
 jakoto od Maniki wdowy Eliasa
 1444 r. Janowi z Gyzewa Kaszela-
 nowi Krakowskiemu i Piotrowi Odro-
 wczowi Wojewodzie ruskemu, wysta-
 wat w ruku szczyt Moldawskich.
 Zabrane od Polakow podczas wojny
 chocimskiej rumaniej, chluba dla narodu
 hardego Osmana unizieniem,
 a godny smutnego wspomnienia
 Smiercia Chodkiewicza osmauronej,
 oddany byl przez traktat 1621
 roku szczytom Moldawskim, w ktorego
 posiadaniu stolat blisko byli.
 Unizenia nad Prutem, inaczej He-
 rassus zwanym, Piotra wielkiego
 1711 roku, epoka gdy podwyszyta
 moc i staux Poty, wryte zostaly woj-
 ska tureckie na oppanowanie choci-
 skiego powiatu. Takowy postepok o-
 bravit Augusta drugiego. Bedacy
 natenoras wielki jagret Chomentor-
 ski Wojewode mazoniecki w Stam-
 bule, najuroczyttra, kanisot prze-
 ciwko temu zaborowi protestujca.
 Interes tak przez Augusta II, jak
 przez posrednictwo dworu wiede-
 nskiego innego w traktacie Passaro-
 wickim 1718 roku nie ryskat ut-
 wieniu, jak ze artykulen XVI wolne
 czynienie Polzice przez postow ostrze-
 tione

zione zostato. Poselstwo Popiela, a po-
tem 1732 r. Siwakowskiego Stranicko-
wnego, równie żadnego nie odmiastowy-
sku; a kupadkiem stałego w Niem-
czech kongressu, zniknął widok Augu-
sta III. utrzymania praw Przemyspo-
liskiej. Gdy więc ta prebenja w takowym
jest stanie, traktorem więc o wolności
handlu, jest przyznać moc wyjedzenia
swobod. To utadka gdy jest kapne-
ckom, pierniej utaturi nalekij piern-
szaj prebenja, a dopiero o handlo-
wych mowiu' uktadach.

248.

Wszystkie narody handlowe z Porty mają
swich postoi, którzy i ludzi narodu swego
są sądziami, i ustawami rządzą i po-
trzeb kraju lub jego szerególnych obywatel-
lów projektadawcami. Porta jak nadzwry-
czajne poselstwa wszystkie przyjmuje,
tak nieodmiennoi ministromi dworu swe-
go na szerególny użytytada. - Weneja
1540 roku uzyskała zostawanie Baila,
Moskwa w traktacie Kanardzkim
1714 roku, zapemniła trymanie mini-
stra drugiego rzędu. - Szwecja 1612,
Szwecja 1737 roku, a najpoźniej Szw-
panja. - Lez co inne narody jak rze-
nowa otrzymują, co król Pruski jest rze-
nie uzyskał, to traktat 1621 roku Osma-
na z Mymuntem III dla kraju naszego
zabezpieczył, a artykuł XI traktatu Kar-
towickiego wszelkie poprzednie umowy
ponowit. - Polska wysytata orestopostoi:
ich niebytnosi następowali rezydenci lub
tłumacze; lez potem zamieszkania kra-
ju nie dozwolity mieć tego nasztętu. U-
fa' nalekij, iż staranności Najasniejszego
Pana zechce utaturi niektóre przeszkody,
i zapemni to dla narodu co jego ponaga,
co zabezpieczenie nieodmiennosi poży-
tków z handlu i kupców wymaga.

Fragmentary handwritten text visible along the left edge of the page.

80.

49

